საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდური სიტყვაა, ცრუილობით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

ოთხშაბათი, 23 ნოემბერი, 2011 წელი.

№221 (6852)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

ფასი 50 თეთრი.

გილოცავთ გიორგობას!

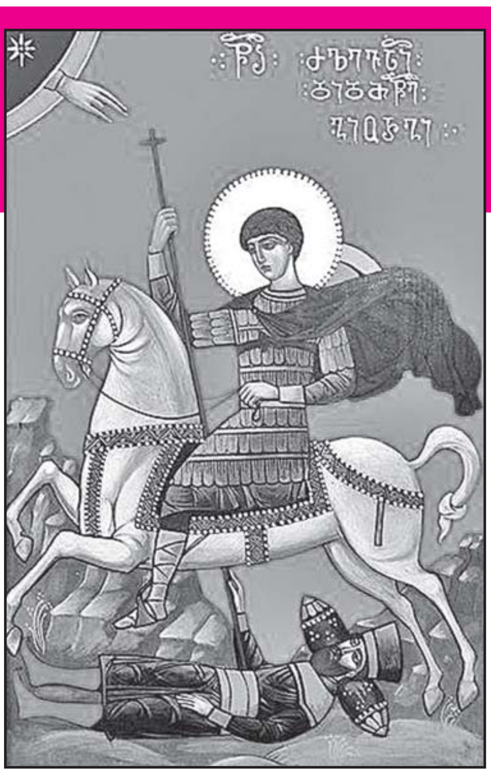

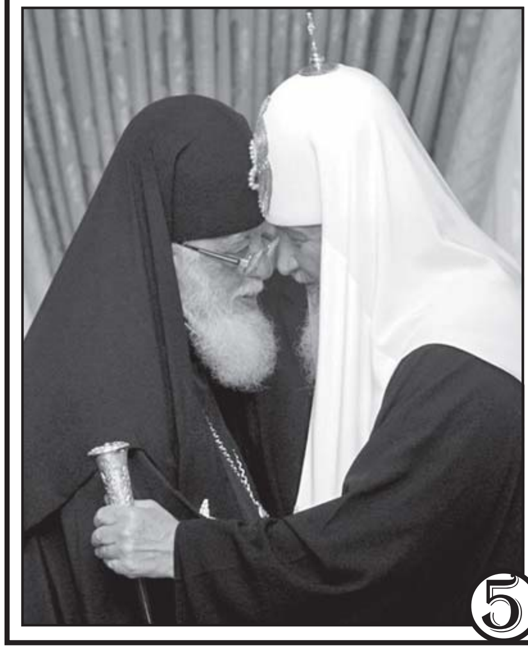

რას მოიტანს საქართველოსა და რუსეთის საეკლესიო დიალოგი?

5

შენობა, რომელშიც „ქართული ოცნება“ უნდა განთავსებულიყო, ფაქტობრივად, ბლოკირებულია

2

მიშას ჩესი

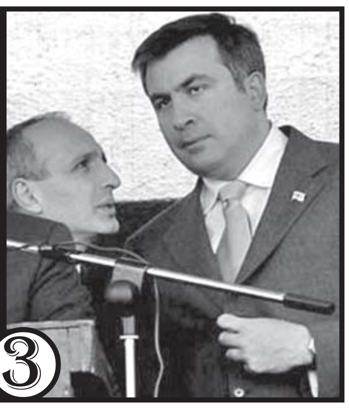

3

მედვედევის აღიარება: „კუპირებული“ თუ ოკუპირებული?

8

დავუჯეროთ „ალიას“?!

მართლა ელოდება თუ არა მაგნიტური ქარიშხალი საქართველოს?..

დამზაფრა „ალიას“ გუშინდელ ნომერში გამოქვეყნებულმა მასალამ – „საქართველოში გიგანტურ ქარიშხალს ელოდებიან“... თურმე, აგერ, დეკემბრის დასაწყისში, შავ ზღვაზე წარმოიქმნება იმ სიმაღლის ტალღები, ზღვაში რომ ჩაიტანს ბათუმს, ფოთს, მთელი შავი ზღვის სანაპიროს!.. გაზეთის ინფორმაციაზე, ანუ ცეცხლზე ნავთისასხამს მწვანეთა პარტიის ლიდერი **გიორგი გაჩეჩილაძე**:

– თუ მოვლენები ისე განვითარდა, როგორც საერთაშორისო ექსპერტები ვარაუდობენ და, ალბათ გარკვეულწილად ასეც განვითარდება, სტიქია საქართველოში აფხაზეთზე მეტად აჭარასა და სამეგრელოს ტერიტორიას დაარტყამს.

ამ სენსაციური და შემაშფოთებელი მასალის ბოლოს „ალია“ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ჰიდრომეტეოროლოგიური დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს **ჯემალ დოლიძეს** უკავშირდება, რომელიც თავის საუბარში კორესპონდენტთან, თუ შეიძლება ითქვას, „კოვზს ნაცარში უგდებს“ სენსაციური მასალის ავტორებს, ჯერჯერობით ეს საორიენტაციო პროგნოზიაო...

ვდგები და თავზარდაცემული მეც ვრეკავ ბატონ ჯემალ დოლიძესთან.

– ბატონო ჯემალ, მართალია დღევანდელ „ალიაში“ დაბეჭდილი მოსალოდნელი გიგანტური ქარიშხლის ამბავი?

– რაღაცები ჩავაწერინე, მაგრამ თუ მაგათ, რაიმე „სენსაციური“ აქვთ დაბეჭდილი, ისეთი, რაც მე არ მითქვამს, სხვა დროს ვერც გამეკარებიან...

– კარგით... „საქართველოს რესპუბლიკას“ თუ ეტყვით რაიმე სანუგეშოს?..

– მე მგონი, ეს ყველაფერი ინტერნეტში „ჩხირკედელაობის“ ნაყოფი უფროა. იქ ხომ, ვისაც რა მოეპრიანება, იმ ჭორს ავრცელებს... ყოველ შემთხვევაში, ჩვენთვის ევროპიდან ჯერჯერობით არავის უცნობებია მოსალოდნელი ქარიშხლის შესახებ.

– ღმერთმა ქნას, ყველაფერი, მართლაც ჭორი იყოს!..

– ხომ გეუბნებით, ჯერჯერობით განგაშის საფუძველი არ გვაქვს!..

ესაუბრა
ვილენ მარდალეიშვილი

ვითარება

არჩილ კბილაშვილი: შენობა, რომელშიც „ქართული ოცნება“ უნდა განთავსებულიყო, ფაქტობრივად, ბლოკირებულია

ადვოკატ არჩილ კბილაშვილის ინფორმაციით, შენობა, რომელშიც ბიძინა ივანიშვილის საზოგადოებრივი მოძრაობა „ქართული ოცნება“ უნდა განთავსებულიყო, ფაქტობრივად, ბლოკირებულია.

„ივანიშვილის საზოგადოებრივი მოძრაობის ოფისად მოიაზრებოდა „ქართუ ჯგუფის„ მფლობელობაში არსებული ჟურნალისტთა სახლის შენობა, რომელიც როსტომ მეფის სასახლის მიმდებარე ტერიტორიაზეა განთავსებული. დღეს კი, რეაბილიტაციის მომიზეზებით, მერიის კეთილმოწყობის სამსახურმა ტერიტორიის შემოღობვა დაიწყო, რომელზეც ჭიშკარს ამონტაჟებენ. როგორც წესი, სამშენებლო სამუშაოების დროს ტერიტორიის შემოღობვა უსაფრთხოების მიზნით აუცილებელია, მაგრამ ასეთ დროს ფეხის მოსიარულეებისთვის გადახურულ დერეფანს აკეთებენ, რათა მოქალაქეების მუშაობა ან გადაადგილება არ შეფერხდეს. ჩვენს შემთხვევაში პრობლემა ისაა, რომ ასეთი რამ არ გაკეთებულა და ჭიშკრის დამონტაჟების შემდეგ, ვერ მოვახერხებთ შესვლას ჟურნალისტთა სახლში, რომელიც „ქართუ ჯგუფის„ საკუთრებაა, ანუ, ფაქტობრივად ამ შენობით სარგებლობის უფლება ჩამოგვერთვა“, – განუცხადა კბილაშვილმა „ინტერპრესნიუსს“.

ადვოკატი სარეაბილიტაციო სამუშაოების მიზეზით შემოღობვას „გამოგონილ„ მიზეზს უწოდებს და მიიჩნევს, რომ ამის რეალური მიზანი „ბიძინა ივანიშვილის საზოგადოებრივი მოძრაობის შექმნის პერსპექტივის ალკვეთაა“.

სარეაბილიტაციო სამუშაოების პერიმეტრზე დროებითი გზის გაკეთების მოთხოვნით ადვოკატმა დედაქალაქის მერიას და შესაბამის უწყებებს უკვე მიმართა.

„თუ ჩვენი მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდება, მეორე გზა სასამართლოში ჩივილი იქნება“, – განმარტა ადვოკატმა.

რეაქცია

თინათინ ხიდაშელი: მიხეილ სააკაშვილმა 2008 წელს ნებაყოფლობით შეაბიჯა პუტინის დაგებულ ხაფანგში

მიხეილ სააკაშვილმა 2008 წელს ნებაყოფლობით შეაბიჯა პუტინის დაგებულ ხაფანგში, – ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“ „რესპუბლიკური პარტიის„ საკრებულოს წევრმა თინათინ ხიდაშელმა ნუგზარ წიკლაურის გუშინდელი განცხადების კომენტირებისას განუცხადა.

ხიდაშელი ნუგზარ წიკლაურს ურჩევს, თუ ომის დაწყებასთან დაკავშირებით „რესპუბლიკელების“ პოზიცია აინტერესებს, 2008 წლიდან მოყოლებული პრესა გადაიკითხოს.

„ვინ დაიწყო ომი, ეს არასერიოზული შეკითხვაა და საინტერესო არ არის. ეს არ ყოფილა ერთდღიანი მოქმედება. ომი საქარათველოს არ დაუწყია, თუმცა 2008 წლის აგვისტო ისევე აწყობდა პოლიტიკურად მიხეილ სააკაშვილს, როგორც ვლადიმერ პუტინს, ამიტომ მან ნებაყოფლობით შეაბიჯა იმ ხაფანგში, რომელსაც რუსეთი დიდი ხნის განმავლობაში უგებდა“, – განაცხადა თინათინ ხიდაშელმა.

პარლამენტის გუშინდელ პლენარულ სესიაზე უმრავლესობის წევრი ნუგზარ წიკლაური რუსეთ-საქართველოს ომთან დაკავშირებით ოპოზიციის ნაწილის დამოკიდებულებით კიდევ ერთხელ დაინტერესდა, განსაკუთრებით კი ევროპარლამენტის მიერ რეზოლუციის დამტკიცებისა და რუსეთის პრეზიდენტ დიმიტრი მედვედევის გუშინდელი განცხადების შემდეგ.

„მე ერთი თვის წინ მოგიწოდეთ, შეგეძლოთ თუ არა გაგემეორებინათ სიტყვები, რომ ომი დაიწყო საქართველომ. ახლაც განსაკუთრებით მაინტერესებს ომთან დაკავშირებით თქვენი, „რესპუბლიკელების„, ალასანიასა და აღზევებული მდაბიო ბიძინა ივანიშვილის პოზიცია. შეგიძლიათ დღესაც გაიმეოროთ, რომ ომი საქართველომ დაიწყო?“, – მიმართა ნუგზარ წიკლაურმა ოპოზიციონერ დეპუტატებს.

პარტიებსა და მოძრაობებში

არჩევნებს ველარ გააყალბებენ

წინასაარჩევნო ბრძოლას ფარული თუ აშკარა მეთოდებით ხელისუფლება კარგა ხანია აწარმოებს. ასპარეზზე ივანიშვილის გამოჩენამ პოლიტიკური სპექტრი გამოაცოცხლა, გააქტიურა და პროცესებიც აშკარა გახადა. ჩვენთვის უკვე კარგად ნაცნობმა „დემოკრატიულმა არჩევნებმა“ დაგვანახვა, რომ „მიზანი ამართლებს საშუალებას“. ოპონენტების ჩამოცილება „რუსეთის აგენტის“ იარლიყის მიკერებით კვლავ გრძელდება.

ხელისუფლება ტრაბახობს, თითქოს საქართველო როგორც სახელმწიფო, მათი მმართველობის დროს „შედგა“ და ევროპულ ქვეყნებს გაუტოლდა. ამ განცხადების ფონზე გასაკვირია, ყბადაღებულ საარჩევნო სიებს თავი რომ ვერ მოაბეს.

ცესკოს მიხედვით ქვეყანაში 3 მილიონ 700 ათასი ამომრჩეველია. რესპუბლიკური პარტიის თქმით, ეს ციფრი არ შეესაბამება რეალობას, მისი გათვლებით ქვეყანაში 2700800 ამომრჩეველია – როგორც წესი, მათი საარჩევნო სიიდან 25-30 პროცენტი არ ცხოვრობს მითითებულ მისამართზე, საერთოდ არ არის ქვეყანაში ან გარდაცვლილია, აცხადებს დავით ბერძენიშვილი.

ამ საკითხებზე იყო საუბარი გუშინ სასტუმრო „ვერე პალასში“ რესპუბლიკური პარტიის აღმოსავლეთ საქართველოს რაიონული ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა შეხვედრაზე. შეკრებილთ სამოქმედო გეგმაც გააცნეს, რომლის მიხედვითაც პარტია იწყებს აქციას „მილიონი ხმა ივანიშვილის მოქალაქეობისთვის“. რაც გულისხმობს, ხელმოწერების შეგროვებას ქვეყნის მასშტაბით, ასევე საარჩევნო სიების დადგენას კარდაკარ აღწერის პრინციპით.

ხელისუფლების დაინტერესების შემთხვევაში, სიები მათთვისაც ხელმისაწვდომი იქნება. ყველაფერს ვილონებთ, რათა ხელისუფლებას გამოვაცალოთ ყოველგვარი საბაბი არჩევნების გაყალბებისთვის. – აცხადებენ რესპუბლიკელები.

შეხვედრა დახურულ რეჟიმში გაგრძელდა. პარტია გეგმავს დასავლეთ საქართველოს რაიონულ ორგანიზაციებთან შეხვედრას ქალაქ ქუთაისში.

გულნაზ გახარია,
ლია გრიგოლია.

ინფორმაცია

29-30 ნოემბერს საქართველოს სომხეთის პრეზიდენტი სერჟ სარგსიანი ეწვევა

ამის შესახებ გუშინ გამართულ ბრიფინგზე საქართველოს პრეზიდენტის პრესსპიკერმა მანანა მანჯგალაძემ განაცხადა.

მან ისაუბრა სხვა დაგეგმილ ვიზიტებზეც. მანჯგალაძის ინფორმაციით საქართველოში ჩამოვა ამერიკელ კონგრესმენთა დელეგაცია, რომელიც მონაწილეობას მიიღებს 23 ნოემბერს გიორგობის დღესასწაულისთვის დაგეგმილ ღონისძიებებში.

შეგახსენებთ, რომ სომხეთის პრეზიდენტის ვიზიტი თვის დასაწყისში უნდა განხორციელებულიყო. სომხურ მედიაში არსებული ინფორმაციით, ვიზიტის გადადება სომხეთის პრეზიდენტის ქართველ კოლეგაზე განაწყენებამ გამოიწვია.

საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენლებმა ერთმანეთი გალანძღეს

საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენლებმა პარლამენტის გუშინდელ პლენარულ სხდომაზე ერთმანეთი „ლურჯ მელიას“ და „გაყეყეჩებულ ყურშას“ შეადარეს.

ქრისტიან-დემოკრატ ლევან ვეფხვაძის გაღიზიანება „ქართული დასის„ ლიდერის ჯონდი ბაღათურიას სიტყვით გამოსვლას მოჰყვა, სადაც მან კოლეგები ზღაპარ „ლურჯი მელიას“ პერსონაჟს შეადარა. ვეფხვაძე დარწმუნებულია, რომ ჯონდი ბაღათურია იმიტომ არის განაწყენებული, რომ ერთი წლის წინათ მათ უმცირესობაში გაწევრებას სთხოვდა, თუმცა ვერ მიიღეს.

ლევან ვეფხვაძე ამ გადაწყვეტილებას ნანობს, რადგან დარწმუნებულია, ჯონდი ბაღათურია უმცირესობაში რომ მიეღოთ, დეპუტატი თამაზ კვაჭანტირაძე „ქართული დასის„ ლიდერს ასწავლიდა, რომ „ლურჯი მელია„ არა ზღაპარი და მულტფილმი, არამედ სულხან-საბას იგავ-არაკია.

„ყურშა გაყეყეჩდა„, - განაცხადა ლევან ვეფხვაძემ და დასძინა, რომ დეპუტატის გამოსვლამ სწორედ ეს პერსონაჟი გაახსენა.

ამის შემდეგ ლევან ვეფხვაძეს, გიორგი თარგამაძესა და ჯონდი ბაღათურიას შორის სიტყვიერი შელაპარაკება სხდომათა დარბაზში გაგრძელდა, რამაც უმრავლესობის წევრ ზურაბ მელიქიშვილის სიტყვით გამოსვლა შეაფერხა.

პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძემ მანდატურის სამსახურს წესრიგის დამყარებისკენ მოუწოდა და დეპუტატებმა კამათი შეწყვიტეს.

ე.წ. „ატსტუპნიკებმა“ მორიგი საპროტესტო აქცია გამართეს

პარლამენტის შენობასთან ე.წ. „ატსტუპნიკებმა“ მორიგი საპროტესტო აქცია გამართეს და დაკავებული საცხოვრებელი ფართების დაკანონება მოითხოვეს.

როგორც აქციაზე ე.წ. „ატსტუპნიკებმა“ განაცხადეს, თავის დროზე მათ გარკვეული რაოდენობის თანხა გადაიხადეს საცხოვრებელ ფართებში, თუმცა ბინების დაკანონებას არსებული კანონმდებლობის გამო ვერ ახერხებენ.

ოსი სეპარატისტები დაკავებულ ქართველებს დეკემბერში გაათავისუფლებენ

დუშეთის რაიონის სოფელ ოძისის მცხოვრებლებს პაატა ჯავახიშვილსა და გიორგი გურგენიშვილს სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო სამართალდამცავები დეკემბერში გაათავისუფლებენ. ამის შესახებ მცხეთა-მთიანეთის საინფორმაციო ცენტრის კორესპონდენტი იტყობინება ახალგორიდან.

როგორც მცხეთა-მთიანეთის საინფორმაციო ცენტრს სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო პარლამენტის დეპუტატმა ვლადიმერ გაბარაევმა განუცხადა, საზღვრის უკანონოდ გადაკვეთის ბრალდებით დაკავებულებს 2-თვიანი პატიმრობა აქვთ შეფარდებული და პატიმრობის ვადა დეკემბერში გასდით.

შეგახსენებთ, რომ სოფელ ოძისიდან ორი ადგილობრივი გიორგი გურგენიშვილი და პაატა ჯავახიშვილი 11 ოქტომბრიდან ცხინვალის იზოლატორში არიან მოთავსებულები. ისინი ტყეში შეშის მოსაჭრელად იყვნენ წასულები, რა დროსაც საზღვრის უკანონოდ გადაკვეთის ბრალდებით დააკავეს.

ინტერპრესნიუსი

ვარაუდები

მიშას წესი

კულუარებში მორიგ სამთავრობო ცვლილებებზე საუბრობენ. ნიკა რურუა, ხათუნა კალმახელიძე, ანდრია ურუშაძე და ბაჩო ახალაია — ეს ის სახელებია, რომლებსაც, შესაძლოა, მალე შემცვლელები მოუძებნონ. იტალიაში მყოფ კულტურის მინისტრ ნიკა რურუაზე უკვე ამბობენ, რომ გაქცეულია, თუმცა, არავინ იცის, რას ეფუძნება ეს ხმები. რაც შეეხება სასჯელაღსრულების სისტემის ხელმძღვანელს ხათუნა კალმახელიძეს, იმის მიუხედავად, რომ ბევრს არაფერს ეკითხებიან, ალბათ, მაინც გადაატეხენ ჯოხს, სისტემაში არსებული განუკითხაობა ფორმალურად ებმის მინისტრის სახელს. მალე გაირკვევა, შეცვლის თუ არა სანდრო ურუშაძეს დიმიტრი შაშკინი, როგორც ამას ქართული პრესა ამტკიცებს, მაგრამ ბაჩო ახალაიას რომ თავდაცვის სამინისტროს ჩამოაშორებენ, ეს გადაწყვეტილი ამბავია.

ბაჩო ახალაიას საკითხი საქართველოს ხელისუფლებას დამოკლეს მახვილივით ჰკიდია თავზე. უფრო მეტიც — ახალაიას თემა დიდი ხანია დასავლეთსა და საქართველოს ხელისუფლებას შორის უთანხმოების მიზეზია, რაც „ვიკილიქსის" მასალებითაც დასტურდება. თეთრი სახლი არ მალავდა, რომ ახალაიას თავდაცვის მინისტრობით შეშფოთებული იყო, მაგრამ სააკაშვილი შეეცადა ამერიკის ადმინისტრაციის ყურადღება ახალაიას სხვა „ღირსებებზე" შეეჩერებინა, რითაც ახალაიას საკითხი დროებით გააჯანჯლა.

თუმცა, დასავლეთი მალევე გამოვიდა ახალაიას „ხიბლიდან" და ბოლო დროს თემამ კვლავ აქტუალობა შეიძინა, მაგრამ ახალაია არც ისე მარტივად ხელწამოსაკრავი ფიგურაა ყველა იმ ულირსებობის გამო, რომელიც ახლა ყველაზე მეტად სჭირდება სააკაშვილს. ჯერჯერობით, ახალაია ერთ-ერთი მათგანია, რომელსაც სააკაშვილი მეტ-ნაკლებად ენდობა, მერაბიშვილზე მეტადაც კი. სამეგრელოს სოფლებში ზონდერჯგუფების მობილიზების იმ ფაქტებზე, რომლებსაც მამა-შვილები, ახალაიები კურირებენ, presage.tv უკვე წერდა. რაზმების დაკომპლექტებით კი, უშუალოდ შსს-ს ჩინოსნები, ძმები — დიმიტრი და დათო ჭაკუები არიან დაკავებულები.

ასე რომ, სანამ სააკაშვილის პოლიტიკური მომავალი ჰაერში კიდია, ახალაიაზე უკეთეს საყრდენს სააკაშვილი ძნელად თუ იპოვის და ამიტომ მიშას უამრავ საზრუნავთაგან ერთ-ერთი ბაჩო ახალაიაა — თუ როგორ განარიდოს ამერიკის მახვილ მზერას მისთვის ესოდენ საჭირო ჯალათი.

როგორც კულუარებში ჩურჩულებენ, სააკაშვილის ფანტაზია იქამდეც კი მივიდა, რომ ერთ-ერთ ვერსიად ბაჩო ახალაიას შს-მინისტრადაც განიხილავს, ხოლო ვანო მერაბიშვილი, შესაძლოა, თავდაცვის მინისტრად გადაიყვანოსო. თუმცა, ეს მხოლოდ განსახილველი ვერსიებია და ვერ დავამტკიცებთ, რომ ყველაფერი ამ გეგმით განხორციელდება, ვინაიდან აღნიშნული ცვლილებები არ შეიძლება პოლიტიკური კონტექსტიდან ამოგლეჯილად განვიხილოთ.

ვანო — მიშას პრობლემა თუ პრობლემიდან გამოსავალი?

ერთი მხრივ, ვანო მერაბიშვილის შსს-დან მოკვეთა დაუჯერებლადაც გამოიყურება, მაგრამ ქვეყანაში ალტერნატიული პოლიტიკური ცენტრის შექმნის რეალობამ, რომელიც ბიძინა ივანიშვილმა გააჩინა, უმრავლესობაში ყველაფერი თავდაყირა დააყენა. პირველ რიგში კი, ნაციონალებში უნდობლობამ და ეჭვმა დაისადგურა. სააკაშვილს ეჭვი ეპარება ვანო მერაბიშვილში, გიგი უგულავაში და თვით გიგა ბოკერიაშიც კი. გიგი უგულავა, რომელიც აქამდე ადეიშვილ-ბოკერიას ფრთისთვის საპრეზიდენტო კანდიდატად განიხილებოდა, ძალიან მალე უარყოფილ იქნა. ბოკერია-რამიშვილმა უგულავას კანდიდატურა კი უარყვეს, თუმცა საკუთარი რჩეული ჯერ არ დაუსახელებიათ. როგორც ჩანს, უგულავა მიშამაც მოიძულა და მერიის ტენდერების საქმე ადეიშვილს შესასწავლად გადაულოცა. უნდა ვივარაუდოთ, რომ თუ უგულავას ზედმეტი ამბიცია შეაწუხებს, ამ ამბიციებს ადეიშვილი დაუოკებს.

ჯერჯერობით სააკაშვილი ზურაბ ადეიშვილზე და ბაჩო ახალაიაზე ამყარებს იმედებს და ივანიშვილის წინააღმდეგ სწორედ მათ ამუშავებს. სამართლებრივი მხარე ადეიშვილს აქვს ჩაბარებული, ხოლო თუ საჭიროება ძალის გამოყენებას მოითხოვს, საქმეში ბაჩო ახალაია ჩაერთვება. შესაძლოა, ამიტომაც მიაჩნია სააკაშვილს ახალაიას შსს-ში გადმოყვანა მიზანშეწონილად, მაგრამ აქ სავარაუდოდ სხვა პრობლემა იჩენს თავს.

ნორმალურ ქვეყანაში ვანო მერაბიშვილს მარტო გირგვლიანის საქმე ეყოფოდა, რომ არა თუ თანამდებობა, თავისუფლებაც შეზღუდოდა, რაც სტრასბურგის სასამართლომაც დაადასტურა. თუმცა, დღეს სხვა მოცემულობა გვაქვს და აქ სხვა ფაქტორები მუშაობს. ვანო მერაბიშვილმა კარგი მენეჯერის მართლაც შესანიშნავი უნარი გამოავლინა — პოლიცია სტრუქტურულად ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული ინსტიტუტია ქვეყანაში. უბრალოდ სხვა საქმეა, რომ ეს ინსტიტუტი ხალხის წინააღმდეგ მიმართეს. ვანომ პიროვნულად იყიდა თითოეული პოლიციელი და მერაბიშვილი იმ იშვიათ მინისტრად იქცა, რომელსაც პატივს სცემენ და, სააკაშვილისგან განსხვავებით, რომელსაც რიგითი პოლიციელებიც კი უკანასკნელი სიტყვებით აგინებენ, ვანოს მზეს ფიცულობენ.

რთული წარმოსადგენია, რომ სისატიკითა ცნობილმა ბაჩო ახალაიამ მერაბიშვილის ტრადიციები გააგრძელოს. ასე რომ, მისი შსს-ში მისვლა შესაძლოა, სისტემის რღვევის მიზეზი და, შესაბამისად — მიშას წარუმატებელი ნაბიჯი აღმოჩნდეს. ამაზე ალბათ, თავად სააკაშვილსაც ექნება ნაფიქრი და, გარდა ამისა, მან მსგავსი ცვლილების შედეგი უკვე იგემა ირაკლი ოქრუაშვილის შემთხვევაში. ვანოსთვის შინაგან საქმეთა სამინისტრო ბევრს ნიშნავს და არავინ იცის, რა რეაგირებას მოახდენს, თუ არჩევანს არ დაუტოვებენ.

ჯერჯერობით უცნობია, სააკაშვილმა მერაბიშვილის შსს-დან გადაყვანაზე ფიქრი მხოლოდ ახალაიას ფაქტორის გამო დაიწყო თუ ეს აზრი მას გიგა ბოკერიამ და ლევან რამიშვილმა ჩააწვეთეს. მერაბიშვილი ბოლო დროს საჭიროზე მეტად გაძლიერდა და ამან, როგორც ჩანს, ე.წ. „ლიბერალებიც" ისე შეაფიქრიანა, რომ ლევან რამიშვილმა შსს-ის ფუნქციების შეკვეცა მოითხოვა. როგორც პოლიტიკოსები ირწმუნებიან, რამიშვილის შეშფოთება მერაბიშვილის ზედმეტი დამოუკიდებლობით არის გამოწვეული და ეს შფოთი ჯერ კიდევ ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკაში გამოჩენამდე დაფიქსირდა.

ახლა, როცა ივანიშვილის პოლიტიკაში შემოსვლამ ხელისუფლების პოზიციები სერიოზულად შეასუსტა, მიხეილ სააკაშვილს შეშფოთების საფუძველი რეალურად უნდა ჰქონდეს, მაგრამ უნდა ჰქონდეს თუ არა ანალოგიური საფუძველი გიგა ბოკერიას, ეს საკითხავია. ვინ იცის, იქნებ გიგას და ვანოს ბიძინასთან ერთად მოუწიოთ მიშას გასანეიტრალებლად ბრძოლა.

* * *

გიგა ბოკერიას დაჯგუფებამ ჯერ კიდევ ბიძინა ივანიშვილს გამოჩენამდე დაიწყო დასავლეთთან ურთიერთობების დალაგება. ამ ჯგუფს უკვე გადაწყვეტილი აქვს, რომ მიშა უნდა წავიდეს!!! ჩვენი ე.წ. ლიბერალები ვიწრო წრეში სააკაშვილის კრიტიკიდან უკვე გინებაზეც გადავიდნენ. მათ კარგად იციან, რომ სააკაშვილი მათთვის უკვე ბალასტია, მაგრამ ჯერ იმის დრო არ დამდგარა, რომ მკაფიოდ გაემიჯნონ პრეზიდენტს, რომელსაც ზურგს უკან დასცინიან კიდეც.

ბოკერია დიდი ხანია ცდილობს ამერიკის ადმინისტრაციის დარწმუნებას, რომ სააკაშვილის წასვლას მისი ფრთა თავად უზრუნველყოფს, მაგრამ სანაცვლოდ ხელისუფლების გადმობარებას ითხოვენ. პრაქტიკულად, ეს წარმოუდგენელი სცენარია — ბოკერია, რამიშვილი, ბენდუქიძე და ე.წ. ლიბერალები სააკაშვილზე მეტადაც კი აღიზიანებს საზოგადოებას, რაც ხელისუფლების სათავეში მათი მოსვლას პრაქტიკულად გამორიცხავს.

რეალურად, ვილებთ სურათს, სადაც რამდენიმე ჯგუფი ერთმანეთისგან დამოუკიდებელ თამაშს თამაშობს და ყველა ყველას უპირისპირდება, სანამ ბოლოს მათი ინტერესები საერთო არ გახდება. ვის წინააღმდეგ მოხდება ამ ინტერესების გაერთიანება, ეს ბევრ რამეზე და, პირველ რიგში, ბიძინა ივანიშვილის პოზიციების სიმყარეზე იქნება დამოკიდებული. ფაქტები, პარალელები და ლოგიკა — დღეს მხოლოდ ესღა დაგვრჩენია იმის გამოსაცნობად, თუ რისთვის ემზადება თითოეული მათგანი და პირველ რიგში — მერაბიშვილი.

* * *

2001 წლის აპრილი — ვანო მერაბიშვილი ჯერ კიდევ ედუარდ შევარდნაძის რეფორმატორ ბარტყად ითვლებოდა, როცა „ვაშინგტონ პოსტის" ჟურნალისტს სკანდალური ინტერვიუ მისცა და შევარდნაძე და მმართველი პარტია მკაცრად გააკრიტიკა. ამის გამო, თანაგუნდელებთან და განსაკუთრებით ზურაბ ჟვანიასთან მძიმე საუბარიც კი ჰქონდა. მაშინ კობა დავითაშვილმა თქვა: „ვანოს ეს ალალობით მოუვიდა და ასეთი თვისება არ უნდა დაისაჯოსო." თუმცა, ეს ამბავი სულაც არ იყო გამოწვეული ვანოს „სიალალით". ჟვანიასგან განსხვავებით, ვანოს სულაც არ ჰქონია მძიმე საუბარი რეფორმატორ მიხეილ სააკაშვილთან და „თავისუფლების ინსტიტუტის" გამორჩეულ სახეებთან — გიგა ბოკერიასთან და ლევან რამიშვილთან.

ვანო, რომელსაც მანამდე თავი არაფრით გამოუჩენია, უცებ პოპულარულიც გახდა და, რაც მთავარია, ეს იყო პირველი ბზარი, რომელიც მან მაშინდელი მმართველი პარტიის რღვევის პროცესში შეიტანა. დღეს ვანო მერაბიშვილს ნაციონალური მოძრაობა არავისთან გაუკრიტიკებია, მაგრამ ბიძინა ივანიშვილის ვანოსადმი ცნობილმა მიმართვამ თავისი საქმე გააკეთა. ვანოს უკვე ეჭვის თვალით უცქერიან და არა მხოლოდ ამ მიმართვის გამო. სააკაშვილს აუცილებლად გაახსენდებოდა 10 წლის წინანდელი შემთხვევა, რომელმაც უჩინარი ვანო გმირადაც კი აქცია. ახლა კი, რას უნდა ნიშნავდეს ივანიშვილის სიტყვები? დგას თუ არა ამის მიღმა რაიმე ისეთი, რაც უყურადღებოდ დარჩა სააკაშვილს? ვნახოთ — ამას დრო გამოაჩენს, ხოლო მანამდე ისღა დაგვრჩენია, მოვლენათა ქრონოლოგიას მივყვეთ და დღევანდელობასთან პარალელები ვეძიოთ.

* * *

დასავლეთმა, და კონკრეტულად — ამერიკამ, საქართველოში რევოლუციური ცვლილებებისთვის პირველი მარცვალი „ვარდების რევოლუციამდე" რამდენიმე წლით ადრე ჩააგდო. უზარმაზარი თანხები გამოიყო სამოქალაქო სექტორის და მედიის გასაძლიერებლად, რომელსაც პროცესებზე უნდა მოეხდინა გავლენა და დამყაყებული რეჟიმი რეფორმატორი ხელისუფლებით შეცვლილიყო. ამის მიუხედავად, „ვარდების რევოლუციის" დღეებში ამერიკა მის მიერ გაძლიერებულ რევოლუციონერებს შორიდან აკვირდებოდა, ხოლო მთავარი აქტიორი რუსეთი აღმოჩნდა — რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი იგორ ივანოვი ორჯერ ჩამოვიდა საქართველოში — ერთხელ ედუარდ შევარდნაძე დააბინავა კრწანისის რეზიდენციაში, ხოლო მეორედ, ასლან აბაშიძე აჭარას გაარიდა უვნებლად.

დღეს რეალობა ბევრით არ შეცვლილა. მიუხედავად მტრული დამოკიდებულებისა, რუსეთის ფაქტორი საერთაშორისო ასპარეზზე არა თუ არ გამქრალა, უფრო გაძლიერდა. დიდი ალბათობით, ამერიკა პირდაპირ არც ამჯერად ჩაერევა საქართველოს შიდა პროცესებში. ჩარევა კი, ალბათ, აუცილებელი გახდება, რადგან კულუარებში საუბრობენ იმაზეც, რომ სააკაშვილი, ბოკერია-რამიშვილი და ვანოც კი, გარანტიებს ითხოვენ. ეს გარანტიები ყველასთვის სხვადასხვაგვარია და ამ გარანტიებს ამერიკა ვერავისთვის ვერ უზრუნველყოფს, მით უმეტეს — რუსეთის ფაქტორის გაუთვალისწინებლად. რუსეთის სათქმელი კი აქ ვინმემ უნდა თქვას, მაგრამ რუსეთის ელიტასთან სააკაშვილს პიროვნული მტრობა აკავშირებს და საჭიროების შემთხვევაში, რუსეთიდან „იგორ ივანოვსაც" არ უნდა ველოდოთ. თუ გავითვალისწინებთ ოპოზიციის ლიდერების ბრალდებებს ვანო მერაბიშვილის „რუსეთის კაცობაზე", რატომ არ შეიძლება ასეთი „ივანოვი" სააკაშვილისთვის სწორედ ვანო იყოს?

ბიძინა ივანიშვილმა პირველივე განცხადებაში თქვა, რომ ის დასავლეთისკენ იღებს ვექტორს და პარტნიორებიც დასავლური ორიენტაციის შეარჩია — თავისუფალი დემოკრატები და რესპუბლიკელები. ივანიშვილმა რუსეთთან ურთიერთობების დალაგებაზეც ისაუბრა, რაც ყველა ხელისუფლების საზრუნავია, მაგრამ, როგორც ოპოზიცია ირწმუნება, დღევანდელ ხელისუფლებას ამის ყველა რესურსი ამოწურული აქვს და ამითაც აიხსნება ის თავშეუკავებელი და არადიპლომატიური განცხადებები, რომელსაც უმრავლესობა აკეთებს რუსეთის სახელმწიფოს წინააღმდეგ. სხვათა შორის, მიხეილ სააკაშვილი დიდი ხანია ეძებს პუტინთან შერიგების გზებს და ამ მიზნით რუსეთში რამდენჯერმე მსტოვრებიც კი აფრინა, მაგრამ — უშედეგოდ.

ამ ფონზე, ვანო მერაბიშვილი ხელისუფლების ერთადერთი წარმომადგენელია, რომელზეც რუსეთის პოლიტელიტაში განსხვავებული აზრი აქვთ. რუსებს მოსწონთ ქართული პოლიცია და რეფორმატორი ვანო. ვანოს ხშირად სტუმრობენ რუსი ჟურნალისტები და, სააკაშვილსგან განსხვავებით, ვანო არასოდეს ხდება რუსული მედიის დაცინვის ობიექტი. პირიქით — მერაბიშვილს ქართულ მედიაზე მეტად რუსული მედია წყალობს. თუ ამას მეზობელ ქვეყნებში რუს ძალოვნებთან საიდუმლო შეხვედრებს დავუმატებთ, ბუნებრივად ჩნდება კითხვა — რა როლს ასრულებს ვანო მერაბიშვილი რუსეთთან ურთიერთობებში?

იხ. 4 გვ.

ვარაუდები

მიშას ჩუსი

(მესამე გვერდიდან)

და კიდევ ერთი დეტალი – ჩვენთვის უცნობია, იცოდა თუ არა მერაბიშვილმა ივანიშვილის პოლიტიკური გეგმების შესახებ, და მართალია თუ არა ხმები, რომ ამერიკამ სწორედ რუსეთის დახმარებით გაასუფთავა ივანიშვილისთვის საქართველოში პოლიტიკური ველი, და რომ ივანიშვილის პოლიტიკაში მოსვლა წინასწარ კარგად გათვლილი სცენარია, რომელიც სააკაშვილს ხელისუფლებაში დარჩენის შანსს არ უტოვებს? თუ ეს ყველაფერი მართალია, გამოდის, რუსეთ-ამერიკამ ოპოზიციის საკეთებელი თავად გააკეთა. ყოველ შემთხვევაში, წარმოჩენილია, რომ ქართულ პოლიტიკურ სპექტრს სიმსივნეების გასანადგურებლად ქიმიოთერაპიის სრული კურსი ჩაუტარეს, ყველა სასიცოცხლო მაჩვენებელი ნულს გაუტოლდა და ახლა, ჩავარდნილი უსიცოცხლო ორგანიზმის გაცოცხლება ბიძინა ივანიშვილის დახმარებით დაიწყო კომაში.

თუ ივანიშვილი-ალასანია-უსუფაშვილი დასავლეთთან არიან მჭიდროდ დაკავშირებული, რასაც ხაზი კიდევ ერთხელ გაუსვა ელჩების ივანიშვილთან აუდიენციამ, საინტერესოა, ვის ეყრდნობა რუსეთი საქართველოში? ბურჯანაძე და ოქრუაშვილი?.. არასერიოზულია – დღეს მათი რესურსები ნულის ტოლია. შალვა ნათელაშვილი სწორედ ის კიკუა, რომელსაც სხვას ეძახის და მას უკვე საკუთარი გუნდის წევრებიც არ ენდობან, არა თუ რუსეთი. ქრისტიან-დემოკრატები და ახალი მემარჯვენეები?.. მათ კიდევ ერთხელ დაამტკიცეს, რომ საიმისო პრინციპები არ გააჩნიათ, ვინმესთვის, ან რამისთვის ბოლომდე რომ იბრძოლონ.

„ეროვნული ფორუმი“?.. ბევრი კითხვა გააჩინა თუნდაც იმ ფაქტმა, რომ ბიძინა ივანიშვილმა მხოლოდ ნოდარ ჯავახიშვილი დაიყენა გვერდით. კახა შარტავასთანაც ჰქონდა შეხვედრა, მაგრამ შარტავას „ფორუმიდან“ წასვლის გადაწყვეტილების მიღება უჭირს. და კიდევ, საინტერესოა, რა პასუხი მიიღო ივანიშვილმა გუბაზ სანიკიძისგან „ფორუმის“ დაფინანსებასთან დაკავშირებით და თუ მიიღო, ამის შემდეგ, რატომ ვერ ვხედავთ ამ ძალას ივანიშვილის გვერდით? ან, რატომ იხსენიებენ „ფორუმს“ და ვანო მერაბიშვილს ერთ კონტექსტში?

გამომდინარე იქიდან, რაზეც ზევით ვისაუბრეთ, ლოგიკა გვიკარნახებს, რომ რუსეთს საქართველოში მერაბიშვილზე უკეთესი დასაყრდენი არ ჰყავს და ეს ბადებს კითხვას – ეს ხომ არ იყო მიზეზი ბიძინა ივანიშვილისთვის, რომ ასე, პირდაპირ მიემართა მერაბიშვილისთვის? „ვანო, უთხარი, წავიდეს სააკაშვილი“ – რას ნიშნავდა ივანიშვილის ეს ფრაზა, ვანო მერაბიშვილის გარდა, დღემდე ზუსტად, არავინ იცის და ნიშნავს თუ არა ეს, რომ სააკაშვილის „იგორ ივანოვი“ სწორედ მერაბიშვილი იქნება?

ეს მხოლოდ იმ ხმებზე დაფუძნებული ვარაუდებია, რაზეც კულუარებში საუბრობენ, მაგრამ შესაძლოა, სცენარი სხვა მიმართულებით განვითარდეს. მთავარი ისაა, რომ მიხეილ სააკაშვილი ვანო მერაბიშვილს აღარ ენდობა. შესაძლოა, ვანო კვლავ შს მინისტრად დარჩეს, რადგან მისი სამინისტროდან გადაყვანა ხელისუფლების შიგნით არსებული დაპირისპირების სერიოზული ნიშანი იქნება, რაც ჯერ არავის აწყობს. თუმცა, პოლიტიკოსების ნაწილი ფიქრობს, რომ მერაბიშვილს „ფრთებს“ თანდათან შეუკვეცავენ(?!ძ.

მიშა – არშემდგარი პინოჩეტი

რამდენიმე კვირის წინათ, სააკაშვილი უახლოეს გარემოცვას უმტკიცებდა: „პინოჩეტი ვარ, არაფრის შეგეშინდეთ, არაფერს გაგიჭირვებთ, მიაწექით ბოლომდე, იგრიალეთ“. თუმცა, სააკაშვილს მხედველობიდან ერთი რამ გამორჩა – მისი რეჟიმი პინოჩეტის მმართველობის სასტიკ რეჟიმამდე ვერ ქაჩავს და არც საქართველოა ჩილე, რომ იმას ელოდონ, სააკაშვილი როდის გაისტუმრებს საიქიოს 2000 პოლიტიკურ მოწინააღმდეგეს. გარდა ამისა, პინოჩეტმა ის მაინც შეძლო, რომ ქვეყანაში ადგილობრივი მეურნეობა და ბიზნესი განევითარებინა, რაც რეალურად, და არა – ქაღალდზე, ასახავდა ჩილეს ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებლების მატებას. სააკაშვილის მონდომება კი შუშის ხიდს, ველოსიპედსა და „შლოპანცებს“ ვერ გასცდა, ხოლო ადგილობრივი მეურნეობის ხელშეწყობა, მთელი ამ ხნის განმავლობაში „კანისტრებით“ დარიგებული საწვავით შემოიფარგლებოდა, რაც წელს გაკეთებული ჰიბრიდული სიმინდის პროექტით უხეიროდ დაგვირგვინდა.

ახლა უკვე, როცა 5-მილიარდიანი დახმარებაც იწურება, ხოლო მსოფლიოს წინ ახალი ეკონომიკური კრიზისი ელოდება, არ შეიძლება სააკაშვილს ეს შფოთის საფუძველს არ აძლევდეს. სააკაშვილმა ეს პოლიტიკური ბრძოლა ივანიშვილთან რომც მოიგოს და პრემიერად მოგვევლინოს, საინტერესოა, როგორ ხედავს საკუთარ მომავალს? მიხეილ სააკაშვილს დასავლეთში რამდენჯერმე გარკვევით აუხსნეს, რომ ისინი საქართველოს მხარდაჭერას მანამ გააგრძელებენ, სანამ საქართველო რუსეთის ანტიპოდად განიხილება. სააკაშვილის გაპრემიერება კი საქართველოს პუტინიზაციას გულისხმობს და ამ შემთხვევაში, ამერიკა ახალ „გადატვირთვას“ რომ არ გამოაცხადებს საქართველოსთვის, – ცხადია. ეს იმას ნიშნავს, რომ საქართველო დასავლეთის ფინანსური დახმარების გარეშე დარჩება.

„ქართული ეკონომიკა“ – ასეთი ცნება საერთოდ დავიწყებას მიეცა. ინვესტიციები არც აქამდე შემოდიოდა ქვეყანაში და რამაზ ნიკოლაიშვილმა ბადე საქართველოს მთელ საზღვარს რომ შემოავლოს, ლიფსიტა ინვესტორსაც კი ვერსად დაიჭერს. სააკაშვილი იმ რამდენიმე ერთეული ბიზნესის იმედზეც ვერ იქნება, რომლებიც რეჟიმს აქამდე კვებავდნენ. ქვეყანაში ფული არ ბრუნავს და კურტანიძემ და ოქრიაშვილმა საკუთარ საავადმყოფოებში თავადვე ყლაპონ თავიანთივე შემოტანილი წამლები. სააკაშვილმა სხვა დანარჩენი ბიზნესებიც ლიმონივით გამოწურა და მომავალში მათი იმედი ნუ ექნება. ბიძინა ივანიშვილი, რომელიც აღმოჩნდა, რომ ლამის, მთელ საქართველოს ინახავდა, მიშას დაუპირისპირდა.

მოკლედ, სააკაშვილს წინ კარგი არაფერი ელოდება. მისთვის ახლა საუკეთესო გამოსავალია მშვიდობიანად გაეცალოს ხელისუფლებას. საქართველო არც ლიბიაა და არც ეგვიპტე, ეს უმნიშვნელო რესურსების მქონე პატარა ღარიბი ქვეყანაა, რომლის მოსახლეობა იმაზე უფრო მშიერია, ვიდრე კადაფის მკვლელები და გამაუპატიურებლები იყვნენ. დანარჩენი სააკაშვილმა თავად განსაჯოს.

გარდა ამისა, არსებობს კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი რამ – რუსეთის ფაქტორი. ერთი წუთით გავიხსენოთ აგვისტოს ომის რამდენიმე კადრი და წარმოვიდგინოთ დასავლეთის მხარდაჭერის გარეშე, ეულად დარჩენილი სააკაშვილი პუტინის წინააღმდეგ... არ ფიქრობთ, რომ ლიფტში გაჭედვაც აღარ დასჭირდება?...

როზი ჯღამაია

განსჯა

ჩვენს უნიათობას ექსპერტს ნუ დავაბრალებთ!

527 პარლამენტარი 23-ის წინააღმდეგ – კენჭისყრის ასეთი შედეგით დაამტკიცა ევროპარლამენტმა რეზოლუცია, რომელშიც სამხრეთ ოსეთი და აფხაზეთი აღიარებული არიან საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებად. იქვე მოუწოდებდნენ რუსეთს, დაასრულოს მეზობელი ქვეყნის ტერიტორიების ოკუპაცია.

ევროპარლამენტის მიერ დამტკიცებულ რეზოლუციაში დიდი ყურადღება ეთმობა საქართველოს დემოკრატიული განვითარების პრობლემებს – დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერებას, მედიის თავისუფლებას თუ დიალოგს ოპოზიციასთან.

ქვეყნის ხელისუფლების მიმართ ჩამოყალიბდა ისეთი კონკრეტული მოთხოვნები , როგორიცაა: დაუყოვნებლივ მიიღოს ეფექტური ზომები ადვოკატების შეურაცხყოფისა და ცემის ფაქტების გამოძიებისთვის; შეწყვიტოს პოლიტიკურად მოტივირებული დევნა და დასაჯოს დამნაშავეები; უზრუნველყოს მედიის თავისუფლება, პლურალიზმი და გამოხატვის თავისუფლება;

ამ მიზნით: **საშუალება მისცეს მედიას, პოლიტიკური და ეკონომიკური ზეწოლის გარეშე დამოუკიდებლად და ობიექტურად წარმართოს საკუთარი საქმიანობა; ჩაებას კონსტრუქციულ დიალოგში პოლიტიკურ ოპოზიციასთან, პრიორიტეტული მნიშვნელობა მიანიჭოს სასამართლო რეფორმას მისი სრული დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად, რათა აღმოიფხვრას ადამიანის უფლებების, საკუთრების უფლებების და პოლიტიკური უფლებების შელახვა; გააუმჯობესოს პირობები თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში; შექმნას სათანადო პირობები ბიზნესისა და ინვესტიციებისთვის, უზრუნველყოს კანონის უზენაესობა; შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მოთხოვნებს შეუსაბამოს შრომითი უფლებები და სტანდარტები.**

საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის მიერ თითქმის ერთხმად დამტკიცებული ანგარიში ევროპარლამენტის სხდომაზე კოლეგებს თავად ავტორმა, კშიშტოფ ლიზეკმა, წარუდგინა და იქვე ისიც განმარტა, რომ რეზოლუციის პროექტში ასახული საკითხები კავშირშია საქართველოს სახელმწიფოს დღევანდელ ფუნქციონირებასთან და რუსეთ-საქართველოს 2008 წლის ომის შედეგებთან.

კშიშტოფ ლიზეკი და მისი თანამოაზრეები მიიჩნევენ, რომ ათასობით რუსი ჯარისკაცის ყოფნას საქართველოს ტერიტორიაზე თავისი სახელი უნდა დაერქვას:

„ჩვენ ამას მივიჩნევთ ოკუპაციად და ვთვლით, რომ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში არსებული მდგომარეობა აღიარებული უნდა იქნეს ოკუპაციად. ეს რეგიონები საქართველოს განუყოფელი ნაწილებია. და ეს არის ამ ანგარიშის ყველაზე მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ფაქტი.“

ევროპარლამენტის რეზოლუციასა და მოსალოდნელ შედეგებზე **Presage.tv** პოლიტოლოგ რამაზ საყვარელიძეს ესაუბრა.

რამაზ საყვარელიძე: უმნიშვნელოვანესია თვითონ ფაქტი და ევროპარლამენტის რეზოლუციის ფორმულირებები. შეუძლებელია ეს წარმატებად არ შეფასდეს. თუმცა, ევროპარლამენტის შეფასებას ლამის გამარჯვებად და ოკუპაციის პრობლემის გადაწყვეტად რომ მიიჩნევენ, ცოტა გადამლაშებულად მეჩვენება. უდავოდ დადებითი ფაქტია, ოღონდ პრობლემების გადაწყვეტამდე ჯერ კიდევ დიდი და საკმაოდ რთული გზაა გასავლელი.

ეჭვგარეშეა, რუსეთს შეუძლია ევროპასაც გაუწიოს წინააღმდეგობა და ამერიკასაც.

– მოსკოვიდან ამის თაობაზე პირველი განცხადებები უკვე გაკეთდა. ისინი ევროკავშირს ორმაგ სტანდარტებში ადანაშაულებენ და რეზოლუციის მოთხოვნების შესრულებას არ აპირებენ. რა ეტაპზე უნდა ველოდოთ გარკვეულ შედეგებს დეოკუპაციის თვალსაზრისით?

– მსოფლიო სურათს თვალს თუ გადავავლებთ, ვნახავთ, რომ ძალიან ცოტაა შემთხვევა, როდესაც ასეთ შეფასებებს რეალური ნაბიჯები მოჰყვა. მათ შედეგი მხოლოდ იმ შემთხვევაში მოჰყვა, როდესაც დასავლეთი ამ კონკრეტული ნაბიჯების განხორციელებით იყო დაინტერესებული. დემოკრატიის პრინციპების დაცვის სურვილის გარდა, ხშირად ეს გეოპოლიტიკური მოტივებით იყო ნაკარნახევი.

ჩვენს შემთხვევაში იქნება თუ არა ასე დაინტერესებული დასავლეთი, ამას დრო და გარემოებები გვიჩვენებს; ძალიან ბევრი კითხვა ჩნდება იმასთან დაკავშირებითაც, იქნება თუ არა დასავლეთი მზად, წინა შემთხვევებისგან განსხვავებით, რუსეთს დაუპირისპირდეს.

ანალოგიური სიმძაფრის შემთხვევა, როდესაც ევროპა თავისი გადაწყვეტილებით ზესახელმწიფოს უპირისპირდება, მე, მაგალითად, არ მახსენდება.

– რაც შეეხება რეზოლუციის მეორე მნიშვნელოვან ნაწილს, სადაც საუბარია საქართველოში დემოკრატიული განვითარების პრობლემებზე – სასამართლოზე, ადვოკატებზე, მედიაზე და ა.შ. კარგ მთქმელს კარგი გამგონი უნდაო...

– ამ სფეროში კრიტიკა პირველი შემთხვევა ნამდვილად არ არის. ანალოგიური შენიშვნები უკვე არაერთხელ მოგვცეს. ერთ-ერთი ასეთი მტკივნეული შენიშვნა იყო ნატოს ბუქარესტის სამიტზე, როდესაც ყბადაღებული „მაპი“ არ მოგვცეს. ეს სწორედ იმ მოტივით მოხდა, რომ დემოკრატიული ინსტიტუტები, პირველ რიგში სასამართლო სისტემა არის დასახვეწი.

ასე რომ, მათი შენიშვნები პირველი არ არის და სავარაუდოა, რომ არც უკანასკნელი იქნება. შედეგიც ვიცით, როგორი გვაქვს.

სამწუხაროდ, დასავლეთმა დემოკრატიის დეფიციტის პირობებში შენიშვნების კეთება კარგად იცის. ოღონდ არ იცის და არც ინსტრუმენტები აქვს, როგორ აიძულოს ქვეყანა, რომელიც დემოკრატიის სტანდარტებს არ იცავს.

ეს რუსეთსაც ეხება. მოსკოვის საგარეო და საშინაო პოლიტიკაში ამ თვალსაზრისით უამრავი ანალოგიური შენიშვნებია გაჟღერებული. ასევეა უფრო პატარა ქვეყნებთან, მათ შორის საქართველოსთან მიმართებაშიც.

– ამ სიტუაციაში რა არის გამოსავალი საქართველოსთვის, ქვეყნის საზოგადოებისთვის, იმ ფონზე, როდესაც ევროპელების კეთილი რჩევები ცარიელ სიტყვებად რჩება და რეალური შედეგები არ მოჰყვება?

– საქართველომ თავის თავს თვითონ უნდა მოუაროს. ამ შემთხვევაში ევროპა მოქმედებს ექსპერტივით. სპეციალისტს რომ მოიწვევ და მაგალითად კაშხლის მშენებლობაზე ეკითხები, ის ხელებს არ დაიკაპიწებს და აშენებას არ დაიწყებს. ის ამისთვის სათანადო რჩევებს გაძლევს. დანარჩენი შენს შნოსა და მარიფათზეა დამოკიდებული.

საბოლოოდ კაშხალს თუ ვერ ააშენებ, ეს უკვე ექსპერტის პრობლემა კი არა, შენი უნიათობის ბრალია.

ნიკა მეტრეველი

რა პოლიტიკას ახმოვანებს რუსეთის საპატრიარქო?

რას მოიტანს საქართველოსა და რუსეთის საეკლესიო დიალოგი?

გრძელდება საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის ვიზიტი მოსკოვში, რომელიც რუსეთის პატრიარქ კირილეს 65 წლის იუბილეს ეძღვნება. პატრიარქები იმედს გამოთქვამენ, რომ რუსეთსა და საქართველოს შორის არსებული სირთულეები დროებითი მოვლენაა და რომ ერთმორწმუნე ხალხმა ერთმანეთის სიყვარული არ უნდა დაკარგოს. რა ინტერესები დევს გულითადი საუბრების მიღმა და რა შეიძლება მოიტანოს იმ ორი ქვეყნის ეკლესიათა მეთაურების სიახლოვემ, რომელთაგან ერთ ქვეყანას ოკუპირებული აქვს მეორე ქვეყნის ტერიტორიის დიდი ნაწილი?

„ის კონფლიქტი, რომელიც ჩვენს სახელმწიფოებს შორის იყო და ახლაც არის, ღია ჭრილობებია, რომელიც აუცილებლად უნდა მოვაშუშოთ. დარწმუნებული ვარ, ამას მოვახერხებთ“, – ასეთი იმედი სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ 19 ნოემბერს მოსკოვში რუსეთის პატრიარქ კირილესთან შეხვედრისას გამოთქვა. საქართველოს საპატრიარქოს ინფორმაციით, მაცხოვრის ტაძარში გამართული შეხვედრის ერთ-ერთი მთავარი თემა **„ქვეყნებს შორის არსებული პრობლემების მოგვარების აუცილებლობა“** იყო.

ამჟამინდელი დაპირისპირება მეგობრობამ და ერთმორწმუნე ერებს შორის სიყვარულმა რომ უნდა შეცვალოს, ამის შესახებ ილია მეორესთან შეხვედრის დროს რუსეთის იუბილარმა პატრიარქმაც ბევრი ილაპარაკა. მან თქვა, რომ, სწორედ ამ პერსპექტივის იმედით, ყოველთვის მოხარულია შეხვდეს საქართველოს პატრიარქს:

„ურთიერთობის ნებისმიერი შესაძლებლობა უდავოდ იძლევა კეთილ ნაყოფს. ალბათ, ყველაზე კეთილი ნაყოფი, რომელიც ჩვენი ეკლესიების ურთიერთობამ, ჩვენი ეკლესიების ურთიერთთანამშრომლობამ უნდა მოიტანოს, ეს არის ურთიერთობის გაუმჯობესება ქვეყნებს და ხალხებს შორის“.

აშკარად ჩანს, რომ რუსეთის საპატრიარქო რუსეთის ნეოიმპერიულ პოლიტიკას ახმოვანებს...

მითი ერთმორწმუნე ხალხის მტკიცე მეგობრობის შესახებ კონფლიქტოლოგ პაატა ზაქარეიშვილის შთაბეჭდილებით, პრაქტიკაში არასდროს მუშაობს და მით უმეტეს მაშინ, როცა რუსეთის ეკლესია პრაქტიკულად ნაბიჯსაც არ დგამს კრემლის გარეშე. თუკი რუსეთის ეკლესია კრემლის სიმბიოზურ სტრუქტურას წარმოადგენს, ხომ არ ცდილობს ის, რომ გულითადი საუბრების პარალელურად, საქართველო შეაგუოს კრემლის მიერ შექმნილ და რეკლამირებულ ახალ რეალობასთან, რაც საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებს დამოუკიდებელ ქვეყნებად განიხილავს? ამ შეკითხვასთან კავშირში, პაატა ზაქარეიშვილს, ასე ვთქვათ, ისევ უნაყოფო პერსპექტივის იმედი აქვს:

„აშკარად ჩანს, რომ რუსეთის საპატრიარქო რუსეთის ნეოიმპერიულ პოლიტიკას ახმოვანებს და ამიტომ, მასთან ნებისმიერი ფორმით მოლაპარაკება, საბოლოო ჯამში,

რუსეთის ინტერესების რეალიზაციას ახდენს... მაგრამ, რადგანაც არ არსებობს კონტაქტი ხელისუფლების დონეზე, საბოლოო ჯამში, ვერაფრის რეალიზება ვერ მოხდება. ვინაიდან ამას არანაირი შედეგი არ ექნება, მე ასეთი პოზიციის მიმართ მშვიდად ვარ“...

პაატა ზაქარეიშვილისგან განსხვავებით, თეოლოგი ლევან აბაშიძე, ყველაფრის მიუხედავად, მაინც საჭიროდ თვლის დიალოგს რუსეთისა და საქართველოს ეკლესიათა მეთაურებს შორის. მისი აზრით, საქართველომ ჭკვიანურად და უმტკივნეულოდ უნდა გამოიყენოს ინტერესთა ერთგვარი თანხვედრა, რაც ოკუპირებულ ტერიტორიებს უკავშირდება და რაც პირველად რუსეთის პატრიარქმა ალექსი მეორემ გაახმაურა, ხოლო შემდეგ პატრიარქმა კირილემაც დაადასტურა:

„რუსეთის ეკლესია ცნობს საქართველოს ეკლესიის იურისდიქციას საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე; ანუ, შეიძლება ითქვას, რომ რუსეთის ეკლესია ცნობს საქართველოს ეკლესიის ტერიტორიულ მთლიანობას და თავისთავად ამ ფაქტს გამოყენება უნდა. ჩემი აზრით, პოლიტიკურად სწორი ნაბიჯია, რომ ჩვენი პატრიარქი ხაზს უსვამს, რომ როგორც ეკლესიები არ დაობენ სად გადის მათი საზღვარი, ასევე უნდა იყოს სახელმწიფოებს შორისაც“.

თუმცა რუსეთის ეკლესიის მიერ საქართველოს ეკლესიის მთლიანობის აღიარება მხოლოდ დე იურე სახეს ატარებს და დე ფაქტო სიბრტყეში საქართველოს ეკლესია ვერ ახერხებს მოქმედებას ოკუპირებულ ტერიტორიებზე.

ანალიტიკოსებისთვის ნათელია, რომ კანონიკური საზღვრების გადახედვაზე რუსეთის ეკლესია ისევ საკუთარი ინტერესების გათვალისწინებით და იდენტური პრობლემების თავიდან აშორების მიზნით ამბობს უარს და ეს არ არის კეთილი ნების გამოხატულება საქართველოს მისამართით. მეტიც, მათთვის აშკარაა, რომ რუსეთის ეკლესია ცდილობს, რომ, ასე ვთქვათ, დე ფაქტო მდგომარეობა გამოიყენოს და საკუთარი გავლენა გაავრცელოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე. ამ გეგმის მშვიდობიანი ხერხებით განსახორციელებლად, ცხადია, რუსეთის ეკლესიის ინტერესებში შედის, რომ საერთო ენა გამონახოს საქართველოს ეკლესიასთან.

რუსეთის ეკლესიის ეს გეგმა შესაძლებელია განვიხილოთ იმ ტრადიციული კონკურენციის ჭრილშიც, რომლისკენაც რუსეთის საპატრიარქო მუდმივად ილტვის მსოფლიო პატრიარქთან მიმართებით.

დროებით ვის შეიძლება მიანდოს ოკუპირებული ტერიტორიები საქართველოს ეკლესიამ და განიხილება თუ არა ამ მხრივ კონკრეტული სამომავლო პერსპექტივა, ამის შესახებ საქართველოს საპატრიარქოს ოფიციალური პოზიცია არ გამოუხატავს. თუმცა, რუსეთის არასასურველი გავლენების თავიდან აცილების მიზნით, მაგალითად, თეოლოგი ლევან აბაშიძე უპრიანად მიიჩნევს, რომ ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენამდე დროებითი სამღვდელო მზრუნველობა ოკუპირებულ ტერიტორიებს არა რუსეთმა, არამედ მსოფლიო პატრიარქმა გაუწიოს.

ლელა კუნჭულია
რადიო „თავისუფლება“

ჩვენი პრესდაიჯესტი

გუშინდელი გაზეთებიდან

საქართველოში გიგანტურ ქარიშხალს ელოდებიან

...ევროზონაში – ბელგიის ჩრდილოეთ სანაპიროდან დაწყებული, ბოსფორის სრუტით დამთავრებული, დეკემბრის დასაწყისში გიგანტურ ქარიშხალს ელოდებიან, რომელსაც უკვე შეურჩიეს სახელი – „ათასწლეულის ქარიშხალი“.

„ალია“.

ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი ცეცხლს ეთამაშება

„დამოუკიდებელ ექსპერტთა კლუბის“ წევრი გია ხუხაშვილი ფიქრობს, რომ ხელისუფლებას ბიძინაფობია შეეყარა და მის წინააღმდეგ გადადგმული ნაბიჯებით რეალურად ივანიშვილს პიარს უკეთებენ.

„ახალი თაობა“.

ომსა და ნატოზე მედვედევის განცხადებას თბილისში „დერჟავულ“ პიარად აფასებენ

...რომ არა ომი საქართველოსთან, რუსეთის წინააღმდეგობის მიუხედავად, ნატოში რამდენიმე ქვეყანას მიიღებდნენ. მათ შორის საქართველოსაც, – განაცხადა რუსეთის პრეზიდენტმა.

„რეზონანსი“.

ინფორმაცია

ბედიის მონასტერს რუსული რესტავრაცია ემუქრება

„ექსპერტთა კლუბის“ ინფორმაციით, ილორის წმინდა გიორგის სახელობის ტაძრის შემდეგ რუსული რესტავრაცია ბედიის მონასტერსაც ემუქრება.

როგორც ექსპერტთა კლუბი იუწყება, სარესტავრაციო სამუშაოებს ქალაქ ვლადიმირიდან კომპანი „Тектоник“-ი ჩაატარებს.

„აფხაზეთში რუსული კომპანიის მიერ კიდევ ერთი ქართული ტაძარი იქნება რესტავრირებული. მას შემდეგ, რაც რუსმა რესტავრატორებმა სრულიად შეცვალეს ილორის ეკლესიის ხედი და ქართულ ეკლესიას რუსული ელფერი შესძინეს, სარესტავრაციო სამუშაოების ჩატარება ბედიის კომპლექსშიც იგეგმება, რომელიც X საუკუნის ბოლოსაა აშენებული. აღსანიშნავია, რომ ეს პროცესი, ისევე, როგორც ილორის ეკლესიასთან დაკავშირებული, საქართველოს ხელისუფლების დაუკითხავად და ქართველ არქიტექტორთა მონაწილეობის გარეშე განხორციელდება“, – აცხადებენ „ექსპერტთა კლუბში“.

ბედიის შუა საუკუნეების ნაგებობათა კომპლექსი აფხაზეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, სოფელ ბედიასთან, ქალაქ ტყვარჩელიდან 6 კილომეტრშია განთავსებული.

საჯარო მოხელეებს ბიულეტენზე ყოფნის პერიოდისთვის გამოყოფილ თანხებზე უარის თქმას აიძულებენ

როგორც „პირველს“ სანდო წყარომ განუცხადა, იმ საჯარო მოხელეებს, რომელთაც ჯანმრთელობის გაუარესების გამო სამსახურში მისვლის შესაძლებლობა არ აქვთ და ე.წ. ბიულეტენით სარგებლობენ, ამა თუ იმ უწყების ხელმძღვანელები სამსახურში გამოცხადების დროს განცხადებას ახვედრებენ, რომლის მიხედვით, სამედიცინო ბიულეტენით მოსარგებლე პირები კანონით განსაზღვრულ ანაზღაურებაზე „ნებაყოფლობით უარს“ ამბობენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში კი მათ სამსახურის დაკარგვის რეალური საფრთხე ემუქრებათ, რის გამოც დუმილს ამჯობინებენ.

„ეს პრობლემა და სერიოზული კანონდარღვევაა. შეუძლოდ გახდომის შემთხვევაში სახელმწიფო მოხელეს სამსახურში სამედიცინო ფურცელზე ყოფნის დამადასტურებელი ცნობა მიაქვს და იქვე წერს განცხადებას, რომელშიც აღნიშნავს, რომ კუთვნილ თანხაზე უარს საკუთარი ნებით ამბობს. ამ შემთხვევაში სამართლებრივად ყველაფერი წესრიგშია, მაგრამ აღსანიშნავია, რომ მსგავს ფაქტებს სისტემატურად, ყველა უწყებაში აქვს ადგილი. შემიძლია, გითხრათ, რომ სახელმწიფო უწყებებში ეს პრაქტიკა დანერგილია. საინტერესოა ის ფაქტიც, რომ საჯარო სამსახურის თანამშრომლების მიერ კუთვნილ დახმარებაზე უარის მასობრივად დაფიქსირების მიუხედავად, საკითხით შესაბამისი უწყებები არასდროს დაინტერესებულან და არასოდეს უკითხავთ, თუ რას უკავშირდება აღნიშნული, ან სად მიდის „ნებაყოფლობითი უარით“ დაზოგილი საკმაოდ მოცულობითი თანხები“ – განუცხადა „პირველს“ ერთ-ერთი სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელმა.

საქართველო-რუსეთის საზღვარზე მონიტორინგს შვეიცარიული კომპანია „SGS“ განახორციელებს

როგორც გამოცემა „Le Temps“ წერს, „შვეიცარიელ დიპლომატებს, რომლებიც რუსეთის მსო-ში გაწევრებასთან დაკავშირებით რუსეთ-საქართველოს მოლაპარაკებებში შუამავლის როლს ასრულებდნენ, შეუძლიათ, იამაყონ, რომ გამოსავალი იპოვეს იქ, სადაც ყველა გზა, როგორც ჩანდა, ჩიხში მიდიოდა“.

გამოცემასთან საუბრისას შვეიცარიის საგარეო საქმეთა ფედერალური დეპარტამენტის ხელმძღვანელი მიშლინ კამლი-რეი აცხადებს, რომ „საქართველო-რუსეთს შორის ტვირთბრუნვის დროს აუცილებელი იყო მსო-ის ნორმების დაცვა სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის სტატუსის შეუხებლად“.

„ერთ-ერთ ჩემს დიპლომატს საქართველოდან დაბრუნების შემდეგ ბრწყინვალე იდეა მოუვიდა: სტაციონარული საბაჟოს ნაცვლად საბაჟო კორიდორების შექმნა. ამ იდეამ ჩახლართული სიტუაციიდან გამოსავალი გვაპოვნინა“, – აცხადებს კალმი-რეი.

საერთაშორისო სამართლის პროფესორის მარსელო კოენის აზრით, „აღნიშნული გადაწყვეტილება აბსოლუტურად უპრეცედენტოა და ტერიტორიული საკითხების საბაჟო კონტროლისგან გამოყოფის შესაძლებლობას იძლევა“.

„ეს არის ძალიან ეშმაკური გადაწყვეტილება, რომელიც ყველას სახის შენარჩუნების საშუალებას აძლევს“ – დასძინა კოენმა.

თავის მხრივ, გამოცემა აღნიშნავს, რომ „რუსეთის მსო-ში გაწევრებასთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილებიდან რამდენიმე დღეში შვეიცარიელი ფილიპ ჰილდებრანდი დიდი ოცეულის ფინანსური სტაბილურობის საბჭოს ვიცე-პრეზიდენტად აირჩიეს, რაც რუსეთის თანხმობის გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა“.

„პირველი“

ბიუჯეტი

„პროგრამულობის“ დეკორაცია

დაპირების მიუხედავად, 2012 წლის ბიუჯეტი პროგრამული და უაღრესად გამჭვირვალე იქნებაო, საქართველოს მთავრობამ ფინანსთა სამინისტროს სახით პირობა დაარღვია და გაურკვეველი მიზნებისთვის უზარმაზარი თანხა (თითქმის მილიარდი ლარი!) ბურუსით მოსილ „სხვა ხარჯების“ „იდუმალ“ მუხლში მოათავსა.

სახელმწიფო ბიუჯეტის „პროგრამულობა“, უწინარესად, იმას გულისხმობს, რომ მასში ჩადებულ ყოველ ლარს მთავრობა, სახელმწიფო უწყებები სრულიად კონკრეტული მიზნის მისაღწევად დახარჯავენ. **პროგრამული, ბიუჯეტი — ესაა წლის მანძილზე სახელმწიფო სახსრების შემოსავალ-გასავლის მთავარი ფინანსური დოკუმენტის კონკრეტულად გაწერილი გეგმა, რომელშიც ნათლადაა ასახული არა მხოლოდ მოცულობა, არამედ დაკონკრეტებულია ცალ-ცალკე პროგრამები, მათ წინაშე დაყენებული ამოცანები, მისაღწევი მიზნები, ბენეფიციარები, მოსალოდნელი შედეგები და ა. შ., რაც საერთაშორისო პრაქტიკაში, ფაქტობრივად, საყოველთაოდაა მიღებული.** საქართველოს ბიუჯეტისთვის უზარმაზარი თანხის, მილიარდი ლარის (უფრო სწორად 973,8 მილიონი ლარის, რაც 15 პროცენტს შეადგენსძ „სხვა ხარჯების“ სრულად გაუმჭვირვალე გრაფაში მოთავსება, მთავრობას ამ თანხის, ფაქტობრივად, საკუთარ ნებასურვილზე ხარჯვის შესაძლებლობას აძლევს. აქვე იმასაც ვიტყვით, რომ „სხვა ხარჯებში“ იგულისხმება სახელმწიფო ბიუჯეტის ის ხარჯი, რომელიც სხვა მუხლებში კლასიფიცირებული არ არის. მთავრობის განცხადებაზე დაყრდნობით საზოგადოებრიობაში, წინა წლების ნეგატიური გამოცდილების მიუხედავად, მაინც იმის მოლოდინი იყო, რომ მომავალი წლის ბიუჯეტი ისეთი გაწერილი იქნებოდა, როგორც ეს ქვეყნის უმთავრეს ფინანსურ დოკუმენტს ეკადრება, მაგრამ იმედი არ გამართლდა. არადა, ყველა ქვეყანაში, სადაც მთავრობა მარტო ქაღალდზე კი არა, არამედ ნაღდად ვალდებულია საზოგადოების წინაშე მისი ფულის ხარჯვაზე, ჩვეულებრივ, ბიუჯეტი, როგორც დოკუმენტი, საშუალო ზომის ბროშურაზე მეტი არ არის, სამაგიეროდ ხარჯის გაწერის მასალები, ხშირად, ორ-სამ დიდ ურიკაზეც კი ეტევა ხოლმე! ჩვენში კი ეს „იქაური“ არათანაბარი შეფარდება მაქსიმალურადაა შემცირებული.

გაურკვეველი მიზნებისთვის განკუთვნილი თანხის ყოველწლიური ზრდის ტენდენციას გაისად ხუთწლიანი „იუბილე“ ექნება — 2007 წლიდან მოყოლებული „სხვა ხარჯების“ მუხლი საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სულ უფრო მეტად „წონადი“ ხდება.

უნდა ითქვას, რომ ბუნდოვანი „სხვა ხარჯების“ მუხლში ჩადებული სახსრების ზრდის საშუალებას, უწინარესად, 2012 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის დაგეგმილი ექვსპროცენტიანი ზრდა იძლევა. აუცილებლად აღსანიშნავია ასევე ის გარემოებაც, რომ, როგორც ფინანსთა სამინისტროსა და პარლამენტში აცხადებენ, **გაისად სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტული მიმართულებები სოფლის მეურნეობა, ენერგეტიკა და ინფრასტრუქტურული განვითარების პროექტები იქნება. თუკი სამივე მიმართულების სპეციფიკას გავითვალისწინებთ, სახელმწიფოს მიერ დახარჯული თითოეულ ლარს „თავისი პატრონი“ დღესვე უნდა ჰყავდეს.** სხვა თუ არაფერი, ამას კანონი და ელემენტარული ლოგიკა მოითხოვს, ხოლო თუ ყოფილი სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბაკურ გულუას დიდი ზარზეიმით გაპიარებულ ნიანგების, სირაქლემების, ბაყაყებისა და კიდევ უამრავ ყოვლად სამარცხვინოდ ჩაფლავებულ პროექტს გავიხსენებთ, რომლებსაც ქვეყნის ფული გადავაყოლეთ, მომავალი წლის ბიუჯეტში „სხვა ხარჯების“ მუხლის მატება კიდევ უფრო საეჭვოდ გამოიყურება.

ახალი პროგრამული ბიუჯეტის „გაწერილი მოლოდინის“ განცდამ, სულ მცირე, ერთი წლით გადაიწია. ეს გარემოება საპარლამენტო წინასაარჩევნო მარათონის პირობებში ადგილებზე საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვაში ადგილობრივი მართვის ორგანოებს ხელ-ფეხს უხსნის.

ამასთან საყურადღებოა ის მომენტი, რომ, სახელმწიფო ბიუჯეტის კლასიფიკაციიდან გამომდინარე, სავსებით შესაძლებელია ასევე ისეთი „საიდუმლო“ მუხლის გაშლა და გაწერა, როგორიცაა „სხვა ხარჯები“. აღსანიშნავია ისიც, რომ კანონმდებლობით, ფაქტობრივად, „სხვა ხარჯების“ პრიორიტეტული მაჩვენებელი განსაზღვრული და, ამდენად, შეზღუდული არ არის, ამიტომ ამ მუხლის გამჭვირვალობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის უმნიშვნელოვანესი ინდიკატორია და ამ პარამეტრით, საექსპორტო შეფასებით, იგი წინამორბედებისგან მხოლოდ თავისი „შუქგაუმტარობით“ გამოირჩევა. განსხვავება „სხვა ხარჯების“ მუხლის მოცულობაა, რომელიც, როგორც აღვნიშნეთ, მილიარდ ლარს აღწევს და, მეორეც. სახელმწიფო უწყებების ხარჯის მხოლოდ სახელფასო ფონდის გაშიფვრაა, დანარჩენი კი ფინანსთა სამინისტროს საიდუმლოა. ამასთან სხვადასხვა მიმართულებით პროგრამული გამსხვილება და არა პირიქით, მათი დეტალიზაცია, ბიუჯეტიდან სახსრების ხარჯვისგან მაქსიმალური ეფექტიანობის მიღებას ნაკლებ მოსალოდნელს ქმნის.

ამდენად, 2012 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროგრამულობა მხოლოდ მის გარკვეულ ნაწილს ეხება, რაც კანონისა და მთავრობის მოთხოვნის დარღვევაა, ადგილობრივ ბიუჯეტებში კი ეს მომენტი გაისად საერთოდ არაა გათვალისწინებული, რაც ასევე კანონდარღვევაა და ამ გარემოებას, როგორც ჩანს, მხოლოდ 2013 წლის ბიუჯეტის შედგენისას გაითვალისწინებენ.

ამდენად, შეიძლება ითქვას, რომ 2012 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროგრამულობა, გარკვეულწილად, „სხვა ხარჯების“ ერთგვარ დეკორაციას წარმოადგენს.

ოთარ ტურაბელიძე

ინფორმაცია თემაში

„სხვა ხარჯების“ მუხლით 2007 წლის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში 343,68 მილიონი ლარი იყო გაწერილი. 2008 წელს ეს თანხა 520,1 მილიონ ლარამდე გაიზარდა; 2009 წელს – 640 მილიონამდე მოიმატა, 2010 წელს – 613,72 მილიონამდე მოიკლო, ხოლო წლეულს ამ მუხლით 887 მილიონი ლარი გაიხარჯა.

ვაიმე, ენავ!

რუბრიკას უძღვება მურმან თავდიშვილი

სხვის თვალში ბეწვსა ხედავენ, საკუთარში - დირესაც ვერა

ეს გამონათქვამი ამას წინათ გამახსენდა.

„რეალტივი“ ბატონი ბიძინა ივანიშვილის ქართულს აქილიკებდა. „სიბრძნის სანიავებლად“ პარლამენტარი ხათუნა ოჩიაური მოეწვიათ. „რეალტივლებს“, ქვეყნისათვის დიდად გარჯილი ბიზნესმენის ზოგიერთ უხერხულ გამოთქმას რომ იპოვიდნენ, სიხარულით ხელს ცას ავლებდნენ, ოღონდ, მათი მთავარი „დამრტყმელი ძალა“ — ოჩიაური — რომ ენაბორძიკობდა, ეს კი აღარ შეუმჩნევიათ; სამაგიეროდ ჩვენ, მაყურებლებმა, შევნიშნეთ. აი, ეს „ნარეალტივარი“ და მამალი მწევლის ბოხი ხმით ნაოჩიაურევი:

1. „მაინტერესებდა პოლიტიკური სწორედ კურსი“; 2. „მას პირველივე წერილებიდან ჩანდა, ფიქრობს რომ პუტინი გახდება პრეზიდენტი; 3. „ჭირდება“; 4. „გზავნილი გაუშვა ჩრდილოეთისაკენ“; 5. „ნატოსთან მისი მიმართება“; 6. „სააკაშვილმა გადადო ვადა“; 7. „არ ვფიქრობ მასზე პიროვნულად საუბარს“; 8. ფორმალურად მაინც არ იკითხეს“; 9. „კითხვა არ აქვს მასთან?“ 10. „გაუერთიანდნენ ბიძინა ივანიშვილს“; 11. „ვერ პასუხობდა“; 12. მხოლოდ რომ ავიღოთ საქართველოს ომის დაწყება“; 13. „სპეციალურად ასეთი ინტერპრეტაცია მოახდინა“; 14. „ულირსი ძულები“ (ვითომ ულირსად აღებული ძულებიო!ძ; 15. „მხოლოდ გამოიკვეთა საგარეო კურსი“...

რა თქმა უნდა, ყველა აბდაუბდის ჩაწერა ვერ მოვასწარით. არც არის საჭირო. ნაგავი რაც უფრო ცოტაა, მით უკეთესი.

საკითხავი კი აი, ეს არის:

თუ სიტყვა-პასუხში გამეცადინებულ-გამობრძმედილმა პარლამენტარმა, ვისაც მხოლოდ ენით მუშაობა ძალუძს, მშობლიური ენა არ იცის, მაშინ რაღას ვემართლებით არაპარლამენტარს, პოლიტიკაში ჯერაც შემოუსვლელ ბიზნესმენ კაცს, რომელიც ენის სარსალს დაჩვეული არ არის და ჯერჯერობით მხოლოდ საქმის კეთება შეუძლია?! მან ხომ იმდენიააშენა საქართველოში, რამდენიც მგონი თვით დავით აღმაშენებელს არ აღუშენებია! ხათუნა ოჩიაურს კი ჯერ არც საქმე უკეთებია და, როგორცა ვხედავთ, სწორ მეტყველებასაც ვერ დაუფლებია.

„რეალტივს“ კი რა?

რა და ბრანწი!

ინფორმაცია

გზების მოვლა-შენახვის ხარჯები 28, 5 მლნ ლარით იზრდება

გზების მოვლა-შენახვის ხარჯები, წლის ბოლოსთვის, დაახლოებით 28, 5 მილიონი ლარით იზრდება.

გზების მოვლა-შენახვას, რაც მიმდინარე თუ პერიოდულ შეკეთებას, რეაბილიტაციას, რეკონსტრუქციას, მშენებლობას და ზამთრის პერიოდში შენახვას გულისხმობს, მიმდინარე წლის ბიუჯეტით 135, 920. 0 ათასი ლარი უნდა მოხმარებოდა. ბიუჯეტში ცვლილებების პროექტით კი ეს ციფრი 164,360.3 ათას ლარამდე იზრდება.

კერძოდ, გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაციისთვის დამტკიცებული 76,200. 3 ათას ლარი, 104,640. 3 ათასი ლარი ხდება; გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში კი სახელმწიფო ბიუჯეტს 24,000.0 ათასი ლარის ნაცვლად 27, 5000. 0 ათასი ლარი დაუჯდება.

მცირდება თბილისის შემოსასვლელი საავტომობილო გზის 15-21 - კილომეტრიანი მონაკვეთის მშენებლობა- რეკონსტრუქციისთვის გამოყოფილი სახსრები. ამ სამუშაოებისთვის 13 მილიონი ლარის გახარჯვა იყო დაგეგმილი ბიუჯეტიდან, თუმცა ცვლილებებით ეს ციფრი 9, 500. ათას ლარამდე შემცირდება.

მიმდინარე წლის ბიუჯეტში ცვლილებებს პარლამენტი 24 ნოემბერს დაამტკიცებს.

საგარეჯოს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი დაცალეს

საგარეჯოს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის შენობა ავარიულ მდგომარეობაშია, რის გამოც ექსპონატები დამხმარე შენობაში გადაიტანეს. შენობაში არაფერი აღარ არის. ნივთები სიძველისგან დაიმტვრა. ზოგიც ჩემს მისვლამდე დაამტვრიეს. რამდენჯერმე გატეხეს მუზეუმი, გაიტანეს ხმლები, თოფები, სამოვარი, ორსაუკუნე ნახევრის წინათ გამოცემული სახარება, — აღნიშნა მუზეუმის დირექტორმა ბექა დოლენჯაშვილმა. მისივე თქმით, თიხის ჭურჭელი სარესტავრაციოდ თბილისში, სამხატვრო აკადემიაშია წაღებული.

ოკუპირებული ტერიტორიების მიმდებარე სოფლებში შეშას არიგებენ

კასპის მუნიციპალიტეტში, ოკუპირებული ტერიტორიების მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები ოჯახებისთვის სათბობი შეშის დარიგება მიმდინარეობს.

სათბობი შეშის დარიგება საქართველოს მთავრობის, 2011 წლის 4 აგვისტოს 31602 განკარგულების საფუძველზე ხორციელდება. 1300 $მ^3$ სათბობ შეშას, კასპის მუნიციპალიტეტის სამი ტერიტორიული ორგანოს — კოდისწყაროს, ქვემოჭალის და ლამისყანის 9 სოფელი: ყარაფილა, სარიბარი, ზადიაანთკარი, კოდისწყარო, ახალშენა, გორაკა, თვაურები, საკორინთლო და ხვითი მიიღებს, სულ 645 ოჯახი. თითოეულ ოჯახზე გამოყოფილია 2 $მ^3$ შეშა.

მუნიციპალიტეტის გამგეობამ მოსახლეობის შეშით ტრანსპორტირების უზრუნველსაყოფად ჩაატარა გამარტივებული ტენდერი. გამარჯვებული ინდ.მეწარმე „ზაურ კელაპტრიშვილს“ უკვე შეაქვს პირველ ეტაპზე შემოსული 810 მ3 სათბობი შეშა სოფლებში.

დარჩენილი 490 $მ^3$ შეშის მიღებისთანავე გამოცხადდება ტენდერი. გამარჯვებული ორგანიზაცია, ამჟამად უშეშოდ დატოვებულ სამ სოფელს გორაკას, კოდისწყაროს და თვაურებს მოამარაგებს.

ჯი-ეიჩ-ენი

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ს.ს.ი.პ - ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს განცხადება

სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის ჩატარების შესახებ

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

1 [illegible]		
№	x	y
1	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]
2 [illegible]		
№	x	y
1	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
	[illegible]
[illegible]	
[illegible]	[illegible]

ევროკავშირის უმაღლესი კომისარი

ყველა პოლიტიკურ პარტიას ამომრჩევლისთვის თავისი პოლიტიკური გზავნილების მიწოდების თანაბარი შესაძლებლობა უნდა ჰქონდეს

საინფორმაციო სააგენტო **„ინტერპრესნიუსმა“** რამდენიმე კითხვით მიმართა საგარეო და უსაფრთხოების საკითხებში ევროკავშირის უმაღლეს კომისარს ბარონესა **ქეთრინ ეშტონს**, რომელიც რეგიონული ვიზიტის ფარგლებში, 16 ნოემბერს საქართველოში იმყოფებოდა.

— ქალბატონო უმაღლესო კომისარო, აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამიტზე, ვარშავაში ფინალურ პრესკონფერენციაზე პოლონეთის პრემიერ-მინისტრმა დონალდ ტუსკმა განაცხადა: „ჩვენ არ გვაქვს საკმარისი წინაპირობები — არც ევროკავშირის და არც ამ სახელმწიფოების მხრიდან, რომ ევროკავშირში გაწევრების პერსპექტივა იქნას შეთავაზებული, მაგრამ ჩვენ გვსურს, მივიღოთ ეს პირობები რაც შეიძლება, მალე“. მან ასევე თქვა, რომ „სამიტთან დაკავშირებით უფრო მეტი იმედი არსებობდა, ვიდრე იქნა მიღწეული“ და „საქართველოს მეტი მოლოდინი ჰქონდა, ვიდრე ჩვენ შევთავაზეთ“. რა დაბრკოლებაა იმისთვის, რომ საქართველოს მეტი შესთავაზონ?

— მჯერა, ევროკავშირმა საქართველოს უკვე ძალიან ბევრი შესთავაზა. ევროკავშირი ახდენს ყველა ინსტრუმენტის მობილიზებას, რათა ხელმისაწვდომი გახადოს საქართველოსთვის ძლიერი პოლიტიკური, ფინანსური და ტექნიკური მხარდაჭერა; უზრუნველყოს გრძელვადიანი სტაბილურობა, კეთილდღეობა და კონფლიქტების მშვიდობიანი გადაჭრა. მეტიც, ჩვენ აღვნიშნავთ ევროკავშირთან საქართველოს თანდათანობით დაახლოებას და, შესაბამისად, ჩვენი ორმხრივი ურთიერთობების გაღრმავებას და გაძლიერებას.

სულ ერთი წლის წინათ (ივლისში) ბათუმში მე დავიწყე მოლაპარაკება ევროკავშირსა და საქართველოს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების თაობაზე. ეს შეთანხმება ხელს შეუწყობს უფრო მჭიდრო პოლიტიკურ კავშირს (ასოცირებას) და ეკონომიკურ ინტეგრაციას. ამ შეთანხმების ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი კი ეხება შეთანხმებას განსაკუთრებით ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ. ამ შეთანხმების შესახებ მოლაპარაკების დასაწყებად აუცილებელი მოსამზადებელი ეტაპი დასასრულს უახლოვდება. მოლაპარაკება მაშინვე დაიწყება, როგორც კი საკმარისი წინსვლა იქნება საკვანძო რეფორმების განხორციელებასა და ამ რეფორმების განხორციელებისთვის აუცილებელი პოტენციალის გაზრდაში. როგორც სექტემბერში, ვარშავაში აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამიტზე ითქვა — არის სურვილი, რომ ეს გადაწყვეტილება წლის ბოლომდე იყოს მიღებული. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ამის მიღწევა შესაძლებელია.

— ყველა აღიარებს, რომ მომავალი არჩევნები არის გამოცდა საქართველოს დემოკრატიისთვის და აუცილებელია ხელისუფლების დემოკრატიულად გადაცემა. თუ ხელისუფლებაში ისევ დარჩება მმართველი გუნდი და პრეზიდენტი სააკაშვილი პრემიერ-მინისტრი გახდება, ჩაითვლება თუ არა ეს ხელისუფლების დემოკრატიულ გადაცემად?

— გეთანხმებით, რომ მომდევნო პარლამენტის და პრეზიდენტის არჩევნები საქართველოს დემოკრატიისთვის მნიშვნელოვანი ტესტი იქნება. იმედი გვაქვს, რომ ვიხილავთ პროგრესს ეუთოსა და ევროსაბჭოს რეკომენდაციების შესრულებასა და საერთაშორისო საარჩევნო სტანდარტების დაცვაში. მაგალითად, ყველა პოლიტიკურ პარტიას უნდა ჰქონდეს თანაბარი შესაძლებლობა, მიაწოდოს ამომრჩეველს თავისი პოლიტიკური გზავნილები. ჩვენ შევფასებას ამ სტანდარტების დაცვის მიხედვით გავაკეთებთ. ზოგადად კი, მე მყარად მჯერა კონკურენტუნარიანი დემოკრატიისა, სადაც განსხვავებული აზრები განიხილება და, რომელიც მოდერნიზაციის, ლეგიტიმაციისა და ხალხის მხარდაჭერის წარმმართველია.

— თავის დროზე საბერძნეთის მიერ საკუთარ მიღწევებზე გადაჭარბებული ინფორმაციის მიწოდებამ პრობლემები შეუქმნა საბერძნეთსაც და, საბოლოოდ, მთელ ევროკავშირსაც. საბერძნეთის მაგალითმა აჩვენა, რამდენად მნიშვნელოვანია რეალური ინფორმაცია. ჯერჯერობით, საქართველოს ევროკავშირში გაწევრების საკითხი დღის წესრიგში არ დგას, მაგრამ საქართველო არის ევროკავშირის აღმოსავლეთ პარტნიორობის მონაწილე პარტნიორი ქვეყანა. აქვს თუ არა ევროგაერთიანებას საქართველოს ხელისუფლების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის შემოწმების მექანიზმი და მიიჩნევთ თუ არა საჭიროდ ამგვარ შემოწმებას?

— საქართველოში სიტუაციის შესახებ ჩვენ მუდმივი დიალოგი გვაქვს საქართველოს მთავრობასთან, ოპოზიციურ პოლიტიკურ პარტიებთან, სამოქალაქო საზოგადოებასთან და სხვა ინსტიტუტებთან. ამდენად, მჯერა, რომ კარგად აღვიქვამთ, თუ რა ხდება აქ. ჩვენ ასევე ყოველწლიურად ვაფასებთ იმ პროგრესს, რომელიც ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის შესრულებაშია მიღწეული. გეგმა მოიცავს კანონის უზენაესობის განმტკიცებას, ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებას და კონკრეტულ სფეროებში თანამშრომლობას. საქართველომ შესამჩნევ პროგრესს მიაღწია მოდერნიზაციასა და რეფორმებში. შეიქმნა ახალი და უფრო ეფექტური ინსტიტუტები და საქართველოს მოქალაქეების მომსახურება გაუმჯობესდა. ევროკავშირი მხარს უჭერს და გააგრძელებს ამ ძალისხმევების მხარდაჭერას. ასევე ნათელია, რომ საქართველომ უნდა გააგრძელოს მოდერნიზაციისა და დემოკრატიის განმტკიცების გზით სიარული.

და ბოლო შენიშვნა — ევროპის აღმოსავლეთ პარტნიორობის განახლებული პოლიტიკით ჩვენ წარმოვადგინეთ პრინციპი — „მეტი მეტისთვის“. ის პარტნიორები, რომლებიც მეტად არიან ჩართული რეფორმირების პროცესში, მეტ სარგებელს მიიღებენ ევროკავშირთან ურთიერთობისგან, მათ შორის — უფრო მჭიდრო პოლიტიკურ ასოცირებას, ღრმა ეკონომიკურ ინტეგრაციას ევროკავშირის ბაზარზე და ევროკავშირის მზარდ მხარდაჭერას. ჩვენ გვსურს, ვიხილოთ სამოქალაქო საზოგადოების მზარდი როლი აღმოსავლეთ პარტნიორობის კონტექსტში.

— საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ თბილისში ვიზიტის დროს თქვა — პარტნიორი და მეგობარი, აი, ვინ უნდა იყოს და კიდევაც გახდეს რუსეთი საქართველოსთვის. თქვენ რა რჩევას მისცემდით საქართველოს ხელისუფლებას?

— რუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობის ნორმალიზებაში მხოლოდ სარგებელი შემიძლია დავინახო. ევროკავშირის ინტერესებშია, რომ ჩვენს ახლო პარტნიორებს კარგი სამეზობლო ურთიერთობები ჰქონდეთ. მივესალმებით ბოლო შეთანხმებას საქართველოსა და რუსეთს შორის, რომელიც ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციაში რუსეთის გაწევრებას ეხებოდა. მოვუწოდებ ორივე მხარეს — საქართველოს და რუსეთს, რომ გამოიყენონ ეს, როგორც ურთიერთობების ხელახლა აშენების დასაწყისი.

მანანა მჭედლიშვილი

დედამიწის ზურგზე

სიტუაცია სირიაში მწვავდება: რუსეთის სამხედრო ხომალდები იცავენ ნაპირებს, დამასკო ომის გაჩაღებაში ბრალს ევროკავშირს სდებს

ექსპერტები არ გამორიცხავენ სირიაში საერთაშორისო კონტინგენტის სამხედრო ინტერვენციას, მაგრამ ეჭვი ეპარებათ, რომ პრეზიდენტი ბაშარ ასადი მიმართავს რუსეთს თხოვნით სამხედრო ჩარევის შესახებ. მოსკოვი მართლაც გადაწყვეტს, ჩაერთოს თუ არა კონფლიქტში.

ფანატები სტვენით შეხვდნენ აშშ-ის პირველ ლედის იმ დღეს, როდესაც მოსკოვში ყიჟინა აუტეხეს პუტინს

ფლორიდაში ავტორბოლის ეტაპის მაყურებლები უკმაყოფილონი იყვნენ მიშელ ობამას გამოჩენით. პრეზიდენტის მეუღლეს მოუწყვეს ობსტრუქცია, როდესაც იგი იძლეოდა ბრძანებას „სტარტზე“. მიშელ ობამა ისე მოიქცა, თითქოს ვერც შენიშნა, რა ხდებოდა. თეთრ სახლში კი აღნიშნეს, რომ იგი მეტად კმაყოფილი იყო ღონისძიებით.

ტაჯიკეთი ეშმაკური მათემატიკის დახმარებით გაათავისუფლებს მფრინავებს სადოვნიჩის და რუდენკოს, რომლებმაც ქვეყანა რუსეთს გადაჰკიდეს

გადამრჩენთა როლში გამოვიდნენ პროკურორები: მათ ფაქტობრივად სთხოვეს სისხლის სამართლის საქმის საკასაციო კოლეგიას, გაათავისუფლონ რუსეთელი ვლადიმირ სადოვნიჩი და ესტონეთის მოქალაქე ალექსეი რუდენკო სასჯელისგან.

ლაიზა მინელიმ ფეხი სამ ადგილას მოიტეხა

როგორც თავად მსახიობი და მომღერალი პრესას აცნობს, იგი თავის ძაღლს დაეჯახა. ახლა 65 წლის მინელი იძულებულია, გადაადგილდეს საინვალიდო სავარძლით. საკულტო ფილმის „კაბარეს“ გმირი, ვინც ოთხჯერ გათხოვდა და ოთხჯერვე გაშორდა ქმარს, აცხადებს, რომ მას თაყვანისმცემელი მაინც ჰყავს.

მედვედევის აღიარება: „კუპირებული“ თუ ოკუპირებული?

დიმიტრი მედვედევმა აღიარა, რომ მოსკოვმა 2008 წლის აგვისტოს ომი შეგნებულად წამოიწყო, რათა ხელი შეეშალა რეგიონში ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის გაფართოებისთვის.

რუსეთის პრეზიდენტმა ამის შესახებ განცხადება ვლადიკავკაზში, სამხედროებთან შეხვედრისას განაცხადა. მან ჯარისკაცებს უამბო, თუ როგორ შეაჩერა რუსულმა არმიამ მიხეილ სააკაშვილის აგრესია და ნატოს გაფართოება.

„ჩვენ რომ 2008 წელს ავთრთოლებულიყავით, უკვე სხვა გეოპოლიტიკური წყობა იქნებოდა და მთელი რიგი ქვეყნებისა, რომლებსაც ცდილობენ, რომ ხელოვნურად შეიყვანონ ალიანსში, უკვე ნატოს წევრები იქნებოდნენ“, — განაცხადა მან.

მედვედევმა კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ **„ჩვენ ახლა თავი ავარიდეთ პირდაპირ კონკურენციას, მაგრამ უნდა ვაღიაროთ, რომ უსაფრთხოების საკითხებში, ჩვენს შორის არსებობს წინააღმდეგობა. ნატო 2008 წელს პოლიტიკურ პასუხს ელოდა ჩვენგან, მაგრამ შეცდნენ. ეს დარჩება ისტორიაში“.**

სწორედ 2008 წლის აგვისტოს ომის შედეგს უწოდებს მედვედევი იმას, რომ საქართველო დღემდე ვერ გახდა ალიანსის წევრი. მედვედევმა კიდევ ერთხელ ისიც დაადასტურა, რომ გადაწყვეტილების მიღებისას არ შემცდარა და სწორად მოიქცა, როცა საქართველოში სამხედრო მოქმედებები დაიწყო. ასევე აღნიშნა, რომ რუსული არმიის მოქმედება მაშინ **„აბსოლუტურად აუცილებელი იყო“,** რათა დაეცვათ უამრავი მოქალაქე, რომ საფრთხე, რომელიც საქართველოს ტერიტორიიდან მოდიოდა, **„მთლიანად მოხსნილი თუ არა, კუპირებული მაინც ყოფილიყო“.**

ანალოგიური პოზიციები მედვედევმა მიმდინარე აგვისტოშიც დააფიქსირა, როცა განაცხადა, რომ **„სააკაშვილი მისი მადლიერი უნდა იყოს, რომ რუსული ტანკები თბილისში არ შევიდნენ“.**

21 ნოემბერს მედვედევი ვლადიკავკაზში, მკაცრად გასაიდუმლოებულ ვითარებაში ჩაფრინდა. თავიდან იგეგმებოდა, რომ დონის როსტოვში ჩავიდოდა, თუმცა რუსეთის პრეზიდენტის მარშრუტი უცბად შეიცვალა და თუ სად იმყოფებოდნენ, ამის შესახებ ჟურნალისტებისათვის მხოლოდ თვითმფრინავის დაჯდომის შემდეგ გახდა ცნობილი.

მედვედევის პრესმდივნის თქმით, პრეზიდენტი დიდ ხანია არ ყოფილა კავკასიაში. რა თქმა უნდა, მისი ვიზიტის პირველი პუნქტი 58-ე არმიის შტაბი იყო. როგორც ჩანს, წინასაარჩევნო ფონზე, სამხედროების „დამშვიდება და მოფერება“ კრემლისათვის აქტუალური გახდა, რადგან ბოლო პერიოდში, მუნდირიანები უკვე ბედავენ და თავის პროტესტს ხმამაღლა, მიტინგებსა და პიკეტებზეც გამოხატავენ. მედვედევი მათ პრობლემების მოგვარებას და მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას დაპირდა...

ნატო ახლა გაფართოვებული იქნებოდა ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებზე, რუსეთი რომ 2008 წელს აჯანყებული რეგიონის დასაცავად საქართველოში არ შეჭრილიყო, განაცხადა ორშაბათს რუსეთის პრეზიდენტმა დიმიტრი მედვედევმა.

მოსკოვი სასტიკი წინააღმდეგი იყო დასავლური სამხედრო ალიანსის ექსპანსიისა ისეთ ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებში, როგორებიც არიან საქართველო და უკრაინა.

2008 წლის სამიტზე ნატო საქართველოს შესაძლო წევრობას შეჰპირდა, მაგრამ თბილისის ენთუზიაზმი ალიანსში შესვლაზე გაცივდა ხანმოკლე ომის გამო, რომელიც იმავე წელს მოგვიანებით მოხდა.

„თქვენ რომ... უკან დაგეხიათ 2008 წელს, გეოპოლიტიკური სიტუაცია დღეს განსხვავებული იქნებოდა“, — უთხრა მედვედევმა თავისი გამოსვლის დროს ჯარისკაცებს სამხედრო ბაზაზე ვლადიკავკაზში, რომელიც საქართველოს საზღვრისგან ჩრდილოეთით მდებარეობს.

მედვედევის თქმით, მალე რუსეთი იმ გეგმების შესახებ განაცხადებს, რომლითაც უპასუხებს ევროპაში სარაკეტო თავდაცვის ფართან დაკავშირებულ შეერთებული შტატების გეგმებს. მოსკოვი ამბობს, რომ ფარი ახალ გამალებულ შეიარაღებას გამოიწვევს.

თეა ინასარიძე

№ 221. ოთხშაბათი, 23 ნოემბერი, 2011 წელი.

მადლი ჰქენი, ქვაზე დადე, გაიარე, წინ დაგხვდება

ქართული დიასპორა ბელარუსში

უკანასკნელი ორი ათეული წელი, პირდაპირ თუ ირიბად, საქართველოს ყველა მოქალაქის ინტერესებს შეეხო. ოდესღაც საბჭოთა ქვეყნის ერთ-ერთი ყველაზე აყვავებული რესპუბლიკა მოკლე დროში საქართველოს მტრული ძალების პოლიტიკური დაპირისპირების, სამოქალაქო ომისა და საბრძოლო მოქმედებების ზონად და პოლიგონად იქცა. შედეგს კომენტარი ალბათ აღარც სჭირდება, ის თითქმის ტრაგიკულია – დაკარგული ტერიტორიები, ასეულობით ათასი ლტოლვილი. სპეციალისტების სხვადასხვა შეფასებით, სამშობლო – საქართველო დატოვა თითქმის მილიონნახევარმა კაცმა! საქართველოს მოქალაქეები, უკეთესი ცხოვრების ძიებაში, მთელ მსოფლიოში მიმოიფანტნენ...

აი უკვე რამდენი წელიწადია, ხშირად ვარ ბელარუსში. ბუნებრივია, იქ ვხვდები ბევრ ჩვენ თანამემამულეს, რომლებიც ცხოვრობენ და შრომობენ ამ ქვეყანაში. დღეისათვის აქ დროებით თუ მუდმივად ათი ათასზე მეტი ქართველი ცხოვრობს. ძირითადად ისინი დასაქმებული არიან მშენებლობაზე, საყოფაცხოვრებო მომსახურებაში, ვაჭრობაში. თუმცა ქართველები შეიძლება იხილო ბიზნესმენების, დიდი საწარმოების ხელმძღვანელთა შორისაც.

ზუსტად ხუთი წლის წინათ ქართულმა დიასპორამ ბელარუსში გადაწყვიტა ჩამოყალიბებულიყვნენ ორგანიზაციულად. 2006 წლის 26 ოქტომბერს ქართული დიასპორის 79 წარმომადგენელმა გადაწყვიტა ჩამოეყალიბებინა გაერთიანება „ქართული კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოება „მამული“. საზოგადოების თავმჯდომარედ ერთსულოვნად აირჩიეს საქართველოს ცნობილი პატრიოტი როლანდ ანდრიას ძე ქავთარაძე. მისი არჩევა შემთხვევითი როდი იყო. 54 წლის როლანდ ქავთარაძე არის დუშეთიდან, სადაც დღესაც ცხოვრობენ მისი ნათესავები და ახლობლები. ბელარუსში 1982 წლიდან ცხოვრობს. ბელარუსის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ ის ქ.მინსკში გახდა ფიზკულტურისა და სპორტის აკადემიის დიპლომის მფლობელი. მას შესანიშნავად იცნობს ბელარუსის სპორტული საზოგადოებრიობა. საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ძიუდოში ბელარუსის მრავალგზის ჩემპიონი, მრავალი საერთაშორისო შეჯიბრების პრიზიორი, საქართველოს და სსრ კავშირის ჩემპიონია.

როლანდ ქავთარაძეს ჰყავს შესანიშნავი ოჯახი, ოთხი შვილი: ორი გოგონა და ორი ბიჭი. უფროსი ვაჟიშვილი, განათლებით იურისტი, მინსკის პროკურატურაში მუშაობს. ბუნებრივია, როლანდ ქავთარაძე ქართული დიასპორის საკითხებით დაინტერესებული იყო ბელარუსის მიწაზე ყოფნის პირველივე დღეებიდან. თავის მეგობრებთან და თანამოაზრეებთან ერთად ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისიდან მან, სპორტული სექციების გარდა, ჩამოაყალიბა ქართული კულტურის, მშობლიური ენის შესწავლის წრეები, აქტიურად იყო ჩართული კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობაში.

ქართული დიასპორის გამგეობაში ბევრი თბილი სიტყვა მოვისმინე გულიკო პლატონის ასულ ჯგერენაიას შესახებ. ის აფხაზეთიდან დევნილია, როგორებიც, სხვათა შორის, ბელარუსში ცოტანი როდი არიან. ის თითქმის თოთხმეტი წლის განმავლობაში იყო პედაგოგი ქ.მინსკის საკვირაო სკოლაში, სადაც ბავშვებს ქართულ ენას და ლიტერატურას ასწავლიდა. ამ ცოტა ხნის წინათ გულიკო ჯგერენაია საქართველოში დაბრუნდა. 1994 წელს მან ასევე საფუძველი ჩაუყარა ბელარუსში ქართულ ქორეოგრაფიულ ანსამბლ „სამშობლოს“. მაია თაბაგარი აფხაზეთიდან დევნილის მეუღლეა. მან ბელარუსში ჩამოაყალიბა ეროვნული ვოკალური ანსამბლიც.

დღეს ქართული სიმღერისა და ცეკვის ეროვნულ ანსამბლს ხელმძღვანელობს სულიკო იოსელიანი. თავად იგი წყალტუბოდანაა. მეუღლესთან ერთად დიდ პროპაგანდას უწევს ქართულ ხელოვნებას ბელარუსში. ინტერესმოკლებული არ არის, რომ ქართულ ანსამბლ „სამშობლოში“ სიამოვნებით მონაწილეობენ ბელარუსი ბავშვები და ამ ქვეყნის სხვა დიასპორათა წარმომადგენლებიც. მქონდა ბედნიერება, ამ ანსამბლთან ერთად ვყოფილიყავი სანატორიუმ „ბელორუსოჩკაში“ მინსკის მახლობლად. აქ მოაწყვეს ბელარუს-საქართველოს მეგობრობის საღამო. საქართველოს დიასპორის საქმიანობის შესახებ ისაუბრა როლანდ ქავთარაძემ, შემდეგ სულიკო იოსელიანმა საზოგადოებას წარუდგინა თავისი აღზრდილები, რომელთა თითოეულ ცეკვას მხურვალე ტაშით ხვდებოდა დამსწრე საზოგადოება.

საქართველოს კულტურულ-საგანმანათლებლო გაერთიანება „მამულის“ მთავარი მიზანი საქველმოქმედო საქმიანობაა. ხუთი წლის განმავლობაში, როგორც როლანდ ქავთარაძე აღნიშნავს, ისინი რეგულარულად ეხმარებიან საბავშვო სახლების აღსაზრდელებს მთელს ბელარუსში, აწყობენ კონცერტებს, ასაჩუქრებენ მათ.

რასაკვირველია, თავიანთ თანამემამულეებს სათანადო დახმარებას, შესაძლებლობის შესაბამისად, უწევენ ქართველი ბიზნესმენებიც, ვინც ბელარუსში მუშაობენ. სწორედ ისეთების წყალობით, როგორებიც არიან თამაზ მჭედლიძე ლაგოდეხიდან, მალხაზ ნასყიდაშვილი სიღნაღიდან, აფხაზეთიდან დევნილი ნათელა ზაქარაია, მალხაზ ხმალაძე რუსთავიდან, აფხაზეთიდან ლტოლვილი ეთერ სიჭინავა და სხვები, გახდა შესაძლებელი მატერიალური და სხვაგვარი დახმარება გაეწიათ ათობით გაჭირვებული ქართველისთვის ბელარუსში, აგრეთვე იმ ჩვენი თანამემამულეებისთვის, ვინც მოსკოვიდან თბილისის გზაზე აღმოჩნდნენ მინსკში სრულიად უსახსროდ.

რასაც ზოგჯერ პოლიტიკოსების ჯგუფი ვერ ახერხებს, წარმატებით აკეთებენ გულით კეთილი და ბრძენი ადამიანები. როლანდ ქავთარაძემ თავის მეგობრებთან ერთად გამონახა საერთო ენა თავიანთ თანამემამულეებთან – ოსებთან და აფხაზებთან. დღეს თუ არა, ხვალ ხომ კვლავ ერთად უნდა ვიცხოვროთ ახალ, მადლიან საქართველოშიო. სახალხო დიპლომატიამ, საქართველოს კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოება „მამულის“ კეთილგანწყობილმა, საქველმოქმედო საქმიანობამ ბელარუსის სამთავრობო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მაღალი შეფასება დაიმსახურა. ამაზე მეტყველებს ათობით საგაზეთო პუბლიკაცია და სატელევიზიო გადაცემები. ბელარუსის ყველა დღესასწაულში აქტიურად მონაწილეობენ ქართული დიასპორის წარმომადგენლები.

და, რა თქმა უნდა, ქართული დიასპორა ზეიმით აღნიშნავს საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს – 26 მაისს, აგრეთვე ჩვენი ქვეყნის სხვა ღირსშესანიშნავ თარიღებს, რომლებზეც იწვევენ ბელარუსის ოფიციალურ პირებს, აზერბაიჯანული და სომხური დიასპორების წარმომადგენლებს. ჩვენი თანამემამულეები იკრიბებიან ხოლმე თანამედროვე საქართველოს სამწუხარო მოვლენების დღეებშიც – ქ.მინსკის ცენტრში, წმინდა პეტრესა და პავლეს ეკლესიაში მოიხსენიებენ საქართველოსთვის დაღუპულ პატრიოტებს.

ქართული დიასპორის კეთილი საქმეების შესახებ კარგად იციან ბელარუსში გაეროს ლტოლვილთა საქმის უმაღლესი კომისრის რწმუნებულის წარმომადგენლობაში, რომელმაც ამ ცოტა ხნის წინათ ჩვენს თანამემამულეებს შესთავაზა დახმარება რომელიმე საწარმოს ორგანიზაციაში, რომელსაც შეეძლება ორ ათეულამდე ადამიანის დასაქმება. უკვე შედგენილია ბიზნეს-გეგმა, რომლის საფუძველზეც გამოიყოფა დახმარება. ამ საქმეს სათავეში უდგას თავად უმაღლესი კომისარი ანტონიო კუტერიში.

როგორც ზემოთ ითქვა, საზოგადოებრივი გაერთიანება „მამული“ მჭიდროდ თანამშრომლობს ბელარუსის რესპუბლიკის მრავალ სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციასთან, მათ შორის ბელარუსის რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს მოქალაქეობისა და მიგრაციის დეპარტამენტთან, ცდილობს დროულად გადაჭრას საქართველოდან დევნილების პრობლემები. და ჩვენებს ამ საქმეში დიდ დახმარებას უწევს ბელარუსის რესპუბლიკის პრეზიდენტის რელიგიისა და ეროვნების საქმეთა რწმუნებული ლეონიდ გულიაკო...

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ბელარუსების ტრადიციული კეთილგანწყობა ქართველი ხალხისადმი, საქართველოსადმი. ამ შესანიშნავ და კეთილმოწყობილ, ყველა თვალსაზრისით, ქვეყანაში ხანგრძლივი პერიოდის ყოფნის დროს მე პირადად ვგრძნობდი ამას ყოველ ნაბიჯზე. ჩვენ, ქართველებს, ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს, და ამავე დროს ვისწრაფოდეთ კვლავაც გვქონდეს მეგობრული ურთიერთობა ბელარუსებთან!

როდესაც ვსაუბრობთ ამ შესანიშნავ ქვეყანაზე, უბრალო და მშრომელ ბელარუსებზე, არ შეიძლება, რასაკვირველია, გვერდი ავუაროთ ფაშისტ დამპყრობლებთან ომის თემას. და თუ იმ საშინელ წლებში ბელარუსის ბევრი მცხოვრები დაიღუპა, ხოლო თავად მისი მრავალტანჯული მიწა, როგორც ამბობენ ხოლმე, წალმა-უკუღმა გადაიხნა საბრძოლო ტექნიკით, ტერიტორიით პატარა საქართველომ ფრონტზე პროცენტული თვალსაზრისით ყველაზე მეტი მეომარი გაგზავნა! ომიდან ნახევარზე ოდნავ მეტი დაბრუნდა, რომელთაგანაც ბევრი დაჭრილი და დასახიჩრებული იყო. ამიტომ არის, რომ ბელარუსებისაც, ქართველებისაც დამოკიდებულება ამ ომთან განსაკუთრებით სათუთია და მღელვარე.

რამდენიმე დღეს ვიყავი ბელარუსის ახალ ეროვნულ ბიბლიოთეკაში, რომელიც, სხვათა შორის, უდიდესია ევროპაში და ულამაზესი მსოფლიოში! ჩემი შრომა წარმატებით დაგვირგვინდა. აღმოვაჩინე ბელარუსის ტერიტორიაზე ფაშისტებთან ბრძოლების მონაწილე იმ ქართველების გვარები, რომელთა გმირობაც მადლიერმა ბელარუსებმა უკვდავყვეს ქუჩების, სკვერების, სკოლებისა და ა.შ. სახელწოდებებში.

ბელარუსში ქართული დიასპორის პრეზიდენტ როლანდ ქავთარაძესთან ერთად შევადგინეთ ყველა იმ ადგილის მონახულების მარშრუტი, სადაც დაკრძალული არიან ომის ქართველი გმირები და რომელთა სახელებიც უკვდავყოფილია ბელარუსის ქუჩების ფირფიტებზე.

ჩვენი მოგზაურობა გომელის ოლქის სვეტლოგორსკის რაიონის სოფელ დუბროვადან დაიწყო. აქ 1944 წლის თებერვალში დაიღუპა 24 წლის სერგო გედევანის ძე ჭილლაძე. ის ჭიათურის რაიონის სოფელ ზოდში დაიბადა. ფრონტზე იყო 1942 წლიდან. უმცროსმა სერჟანტმა, მეტყვიამფრქვევე სერგო ჭილლაძემ დაზვერვის ჯგუფთან ერთად 1944 წლის 1 თებერვალს შეაღწია მტრის ზურგში ქ.დუბროვასთან და ტყვიამფრქვევით გახსნა ცეცხლი. როდესაც ტყვიები გაუთავდა, გააგრძელა სროლები მტრისთვის წართმეული ტყვიამფრქვევიდან. დაჭრილმა არ დატოვა ბრძოლის ველი, გაანადგურა 70-ზე მეტი ჰიტლერელი, მეორე დღეს კი გადალახა ჭაობი მტრის სადგომამდე, იქ გაანადგურა მტრის ორი სატყვიამფრქვევო წერტილი და 50-მდე ფაშისტი. ის ამ ბრძოლაში დაიღუპა. მას მიენიჭა საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება. დაკრძალეს ქ.დუბროვის ძმათა სასაფლაოზე. სერგო ჭილლაძის სახელი მიკუთვნებული აქვს ქუჩებს მინსკში, სვეტლოგორსკში, დუბროვაში, მის სახელს ატარებს ადგილობრივი სოფლის სკოლა.

იქვე, გომელის ოლქში საქალაქო ტიპის დაბის ბრაგინის გათავისუფლებისთვის გმირულად იბრძოდა მსროლელი პოლკის მეთაური შალვა ვლადიმერის ძე ჭელიძე, რომელიც ფრონტიდან საქართველოში დაბრუნებული 1960 წელს გარდაიცვალა თბილისში. მისი სახელი მიეკუთვნა ქუჩას ბრაგინში.

ბელარუსის სამხრეთიდან ჩვენი გზა მიდიოდა ჩრდილო-აღმოსავლეთისკენ, ვიტებსკის ოლქში. ბეშენკოვიჩის რაიონული ცენტრის მახლობლად, ძმათა სასაფლაოზე სოფელ რჟევსკთან განისვენებს ჩვენი სასიქადულო პოეტისა და მებრძოლის კაპიტან მირზა გელოვანის ცხედარი. მისი სახელი მიენიჭა ადგილობრივ სკოლას (ამის შესახებ ჩვენი გაზეთი უკვე წერდა).

მარშრუტის შემდეგი ჩვენი პუნქტი იყო ქალაქი პოლოცკი – ლიტვის სამთავროს ძველი დედაქალაქი, ბელარუსის ერთ-ერთი ულამაზესი ქალაქი. ქალაქ პოლოცკის ცენტრში ძმათა სასაფლაოზე დაკრძალულია მოწინავე პოლკის მეთაური, პოლკოვნიკი ილია იოსების ძე მაღალაშვილი. პოლკი ერთ-ერთი პირველი შეიჭრა პოლოცკის გარეუბანში. ილია მაღალაშვილი დაიბადა თბილისში, ფრონტზე იყო ომის პირველი დღეებიდანვე. მონაწილეობას ღებულობდა ბევრ ბრძოლაში. ქ.პოლოცკის გათავისუფლების დროს გაანადგურა მტრის გარნიზონი და 500-მდე ჰიტლერელი. ი.მაღალაშვილის სახელს ატარებს ქუჩა ქ.პოლოცკში.

იქიდან ჩვენმა მანქანამ, რომელსაც როლანდ ქავთარაძე მართავდა, კურსი აიღო დასავლეთისკენ – გროდნოს ოლქისკენ. აქ, ქ.მოსტიში, ლამაზ მდინარე ზელვიანკას სანაპიროზე არის 1944 წლის ზაფხულში ბრძოლაში დაღუპული ივანე ნესტორის ძე თორდიას საფლავი. ის ზუგდიდის რაიონის სოფელ ზედა ეწერიდანაა. ომში იყო 1941 წლის ივნისიდან. ბელარუსის გათავისუფლების დროს უმცროსმა ლეიტენანტმა ვანო თორდიამ, რომელიც ოცეულს მეთაურობდა, ჩააქრო სამი ტვიამფრქვევის ცეცხლი, გაანადგურა 25 ფაშისტი და ტყვედ აიყვანა მტრის ჯარისკაცთა ჯგუფი. დაიღუპა ბრძოლაში ქ.მოსტისთვის. მისი სახელი მიენიჭა ქუჩას ქ.მოსტიში. № 3 საშუალო სკოლის მუზეუმში გვაჩვენეს ექსპონატები მის შესახებ.

ბერესტოვიჩის რაიონის სოფელი მალაია ბერესტოვიცა თითქმის პოლონეთის საზღვრის გვერდითაა. აქ 1944 წლის 14 ივლისს დაიღუპა 36 წლის გიორგი ნესტორის ძე წიტაიშვილი. წითელი არმიის კადრის ოფიცერი ომის წლებში მეთაურობდა მსროლელ დივიზიას. პოლკოვნიკი გ.წიტაიშვილი დაიღუპა ბრძოლაში სოფელ მალაია ბერესტოვიცასთან, სადაც მის პატივსაცემად ქუჩას მიენიჭა მისი სახელი, ხოლო სკოლის მუზეუმში ექსპონირებულია მასალები მის შესახებ. საფლავზე დგას მემორიალური დაფა.

და აი, ერთ საათზე ცოტა მეტი ხნის შემდეგ შევდივართ გმირულ ბრესტის ციხეში. აქ, ქ.პინსკში კარგად ახსოვთ ბელარუსში პარტიზანული მოძრაობის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი ივანე გიორგის ძე შუბითიძე, ლეგენდარული პიოტრ მაშეროვის საბრძოლო მეგობარი. ქ.პინსკის ერთ-ერთი ქუჩა ატარებს ამ ქალაქის საპატიო მოქალაქის ივანე შუბითიძის სახელს, რომელიც ომის შემდეგ ცხოვრობდა და მუშაობდა ქ.პინსკში, სადაც 1978 წლის 13 იანვარს გარდაიცვალა.

ჩვენ ვიყავით ლიახოვიჩის რაიონის სოფელ ტალმინოვიჩშიც, სადაც არის შოთა გოგორიშვილის ქუჩა. ბატალიონის 23 წლის მეთაურმა შოთა გოგორიშვილმა შესანიშნავად მოაწყო დაზვერვა და მოულოდნელი დარტყმით გაანადგურა მტერი, ტყვედ აიყვანა 56 ფაშისტი. დაიღუპა ბრესტის რაიონში ბრძოლისას 5 ივლისს.

როლანდ ქავთარაძემ და მე ქართველი მეომრების ყოველ საფლავზე, რომლებიც დაიღუპნენ ბელარუსის გათავისუფლებისთვის ბრძოლებში, ყვავილების თაიგულებთან ერთად, მოვაბნიეთ საქართველოდან სპეციალურად ჩამოტანილი მიწა.

ბრესტიდან, ქართველი გმირების დაკრძალვის ადგილებში სამდღიანი მოგზაურობის შემდეგ, გვიან საღამოს დავბრუნდით მინსკში. დაღლა არც ერთს არ გვეტყობოდა. ბევრ რამეზე ვისაუბრეთ ამ არაჩვეულებრივი მოგზაურობის დროს, ბევრ რამეზე კი დუმილი ვარჩიეთ... კარგია, რომ ბელარუსების ადამიანური მეხსიერება, ბელარუსის მთავრობა ბევრ რამეს აკეთებენ ომის გმირების ხსოვნის უკვდავსაყოფად, მაგრამ იმ ომში დაღუპული ასეული ათასობით მებრძოლი დღემდე უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ითვლება, მათ შორისაა მამაჩემიც – გიორგი გიორგის ძე...

როდესაც თბილისში დავბრუნდი, პირველ რიგში მივედი საქართველოს დიასპორის საქმეთა სამინისტროში, სადაც დიდი ინტერესით მომისმინეს, მადლობა გადამიხადეს ამ საქმიანობისთვის. მე კი ვფიქრობ, რომ ჩვენი დიასპორების პოტენციალს საქართველოს ფარგლებს გარეთ, რბილად რომ ვთქვათ, რაციონალურად ვერ ვიყენებთ. სახალხო დიპლომატიას შეუძლია დაიპყროს ყველაზე მიუწვდომელი მწვერვალებიც კი!..

ლევან დოლიძე,
საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი,
თბილისი–მინსკი

◎ ცურვა

დავით გაჩეჩილაძის სახელობისა

საწყლოსნო კომპლექს „ოლიმპიკის“ აუზში ორ დღეს გრძელდებოდა ყოფილი მოცურავის, საკავშირო ჩემპიონატების პრიზიორის დავით გაჩეჩილაძის თასის გათამაშება, რომელშიც თბილისის, რუსთავის, გორის, საჩხერისა და სოფელ ჭორვილას სკოლის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ. საგულისხმოა, რომ შეჯიბრება თვით დავით გაჩეჩილაძემ დააფინანსა.

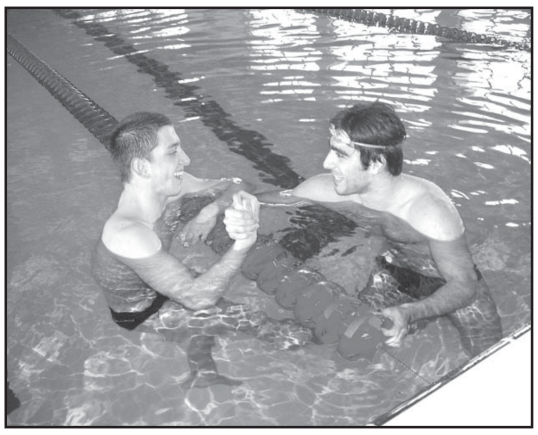

დაძაბული ორთაბრძოლების შემდეგ კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ: **გოგონები.** გვანცა ხინჩეგაშვილი (გორი, 100 და 1500 მ. თავისუფალი ყაიდითძ, ელენე უნდილაშვილი (200 მ. თავისუფალი ყაიდაძ, თეონა ბოსტაშვილი (რუსთავი 100 მ. ბრასი, 200 მ. კომპლექსურიძ, პენელოპა ბაქსტერ (თბილისი, 200 მ. ბრასიძ, მეგი ხაჩაშვილი (გორი, 100 და 200 მ. გულაღმა ცურვაძ, მარიამ მეჭურჭლიშვილი (თბილისი, 100 და 200 მ. ბატერფლაიძ. **ვაჟები.** დავით სიხარულიძე (თბილისი, 100 მ. თავისუფალი ყაიდაძ, ირაკლი რევიშვილი (თბილისი, 200 და 1500 მ. თავისუფალი ყაიდაძ, ირაკლი ბოლქვაძე (თბილისი, 100 მ. ბრასიძ, ლუკა კერვალიშვილი (თბილისი, 200 მ. ბრასიძ, გიორგი მთვრალაშვილი (თბილისი, 100 მ. გულაღმა ცურვაძ, თემურ კობახიძე (თბილისი, 200 მ. გულაღმა ცურვა და 200 მ. ბატერფლაიძ, აკაკი ვაშაკიძე (რუსთავი, 100 მ. ბატერფლაიძ, ნიკა კოკელაძე (თბილისი, 200 მ. კომპლექსიძ.

ლექსო ცინცაძე

◎ ჭადრაკი

რუბიკონამდე — უდანაკარგოდ

შორეულ ბრაზილიაში გრძელდება 8-18 წლის მოჭადრაკე გოგონათა და ვაჟთა მსოფლიოს პირველობა, რომელშიც 79 ქვეყნის 1000-ზე მეტი წარმომადგენელი მონაწილეობს, მათ შორის — მხოლოდ ორი ქართველი.

თანატოლებში მსოფლიოს და ევროპის მრავალგზის ჩემპიონი და პრიზიორი მერი არაბიძე 18-წლიანებში იბრძვის მედლებისთვის. პირველ ოთხ ტურში მან ყველა მეტოქე დაჯაბნა: ზედიზედ დაამარცხა ემილი ტალი (აშშძ, ირინა პეტროვა (უკრაინაძ, აილენ მარტინეცი (არგენტინაძ და მიტრა ნეჯაზიპური (ირანიძ. მე-5 ტურში ასპარეზობის რეიტინგფავორიტს, რუს დიდოსტატ ალინა კაშლინსკაიას დაუპირისპირდება, რომელსაც ასევე 4 ქულა აქვს.

14-წლიანებში ნინო ხომერიკი თამაშობს. განვლილ ოთხ ტურში მან მხოლოდ ორი მეტოქის ძლევა შეძლო და 2 ქულით ჯერჯერობით 34-ე ადგილი უკავია. მე-5 ტურში იგი ლაურა ჰაიბლერს შეხვდება.

◎ მსოფლიო ჩემპიონატი

სხვაობა ორამდე გაიზარდა

ალბანეთში მოჭადრაკე ქალთა მსოფლიოს ჩემპიონობისთვის ამ ტიტულის ამჟამინდელი მფლობელი ჰოუ იფანი (ჩინეთიძ და ქალთა რეიტინგში მეორე ადგილზე მყოფი ჰამფი კონერუ (ინდოეთიძ იბრძვიან. უკვე გათამაშებული ექვსი პარტიიდან ოთხი ყაიმით დასრულდა, ორში წარმატებას ჩინელმა მიაღწია. გუშინ მეტოქეები ისვენებდნენ, დღეს კი მეშვიდედ დაუპირისპირდებიან ერთმანეთს. მოწინააღმდეგეებმა კიდევ ოთხი კლასიკური პარტია უნდა ითამაშონ. ორთაბრძოლის ფრედ დამთავრების შემთხვევაში გამარჯვებულს ბლიცპარტიები გამოავლენს.

◎ ათლეტიზმი

ერთი ოქრო და ორი ვერცხლი

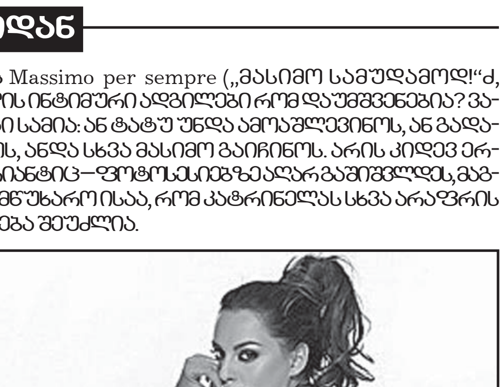

ლატვიის დედაქალაქმა ძალისმიერ სამჭიდში მსოფლიოს ჩემპიონატს უმასპინძლა. შეჯიბრებაში 40 ქვეყნის 600 წარმომადგენლის მხარდამხარ მედლებისთვის 5 ქართველი ათლეტიც იბრძოდა. შესანიშნავად იასპარეზა 60 კილოგრამ წონით კატეგორიაში გიორგი მიქელაშვილმა, რომელმაც მსოფლიოს და ევროპის რეკორდები 7,5 კილოგრამით გააუმჯობესა და კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზეც ავიდა.

110 კილოგრამ წონით კატეგორიაში მსოფლიოს რეკორდი დაამყარა (251 კგძ გია ბეროშვილმა, მაგრამ საბოლოოდ მაინც მეორე ადგილს დასჯერდა, ისევე, როგორც 75 კილოში გიორგი ბეჟაშვილი (185კგძ. ამავე წონაში ივანე კობიაშვილი მეოთხე იყო.

ლაშა დიდია

◎ კრივი

კლიჩკოები და მიუზიკლი „როკი“

მოკრივეზე როკი ბალბოაზე 1976 წლიდან 2006 წლამდე ეკრანზე გამოვიდა ექვსი კინოფილმი. ყველა მათგანში მთავარ როლს თამაშობდა სილვესტერ სტალონე, რომელიც ამავე დროს იყო პროდიუსერი. ახლა კი ჰამბურგში გაიმართა „როკის“ მუსიკალური ვერსიის პრეზენტაცია.

სტალონესთან ერთად მისი პროდიუსერები არიან უკრაინელი მოკრივე ძმები ვიტალი და ვლადიმერ კლიჩკოები. მიუზიკლი ეფუძნება ამ ფილმების პირველ ნაწილს, რომლის ბიუჯეტში ერთი მილიონი დოლარი იყო, სალაროში კი შეიტანა 225 მილიონი დოლარი, თან მიიღო სამი „ოსკარი“ და „ოქროს გლობუსი“. როგორც ამბობენ მიუზიკლის გადაღება 15 მილიონი დოლარი დაჯდა.

მოკლეკაბიანი მოკრივეები

ამბობენ, რომ „სუსტი სქესის“ წარმომადგენლები, შესაძლოა, გამოვიდნენ ლონდონის ოლიმპიადის მოკრივეთა ტურნირზე. ამ საკითხს მომავალ იანვარში სამოყვარულო კრივის საერთაშორისო ასოციაციის აღმასრულებელი კომიტეტის სხდომაზე განიხილავენ.

ეს იქნება ქალთა კრივის დებიუტი 2012 წლის ოლიმპიადის პროგრამაში. ისინი ჯილდოების სამ კომპლექტს გაითამაშებენ. მათი ჩაცმულობა ჯერჯერობით დადგენილი არაა. ფიქრობენ, რომ მათ რინგზე მინი

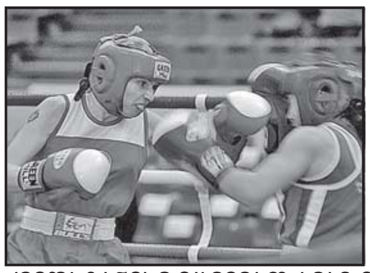

ქვედატანები ეცმევათ. ამაზე ადრე ფიფას პრეზიდენტმა ზეპ ბლატერმაც ხომ თქვა „დაე, ქალები მინდორზე გამოვიდნენ უფრო ქალური ეკიპირებით, ვიდრე მამაკაცები, მაგალითად შემოჭიმული შორტებით“.

ამბობენ, რომ მოკრივე ქალების მინი-ქვედატანები აინტერესებთ მამაკაცებს. ისინი ხომ გულშემატკივართა უმრავლესობას წარმოადგენენ. თუმცა ამ „სიახლეს“ ზოგი ქალი-მოკრივე ეწინააღმდეგება.

◎ ინტერნეტიდან

ნბა ობამას დაეხმარება

აშშ პრეზიდენტს ბარაკ ობამას ნბა-ს კალათბურთელების ჩაბმა უნდა საპრეზიდენტო არჩევნების კამპანიისთვის სახსრების შესაგროვებლად.

მატჩში, რომელიც ამ მიზნით ვაშინგტონში 12 დეკემბერს გაიმართება, მონაწილეობას მიიღებენ ისეთი სახელოვანი მოთამაშეები, როგორნიც არიან კარმელო ენტონი, რეი ალენი, კრის ბოში, კევინ დიურანტი, კრის პოლი, დუაიტ ხორვარდი და სხვები, ბილეთების ფასი იქნება 100 დოლარიდან 5 ათას დოლარამდე. შემოსული თანხა კი შევა როგორც ობამას, ისე სხვა დემოკრატების მხარდაჭერის ფონდში.

თუმცა ისიც სათქმელია, რომ დღემდე არ გადაწყვეტილა ამერიკულ კალათბურთში გაჭიანურებული ლოკაუტის საკითხი. ამბობენ, რომ საკალათბურთო სეზონი, შეიძლება, არც დაიწყოს.

აბა, სხვა რა გააკეთოს?

ის იტალიაში დიდხანს თავის ქმართან, „ტორინოსა“ და „მალერმოს“ ყოფილ ფეხბურთელთან მასიმო ბრამბატისთან ერთად ცხოვრობდა, სამშობლოში კი მარტო დაბრუნდა, რითაც რუმინული ბულვარული პრესა გადარია. რასაკვირველია, იქამდისაც აღწევდა ხმები განსაკუთრებული ეჭვიანობის გამო მათი სისტემატური კინკლაობის თაობაზე. მაგრამ განშორებას ვერც ერთი ახერხებდა, თუმცა ბოლოს ეს მაინც მოხდა. ბუქარესტში ჩასვლისას ერთ-ერთ ინტერვიუში კატრინელა მენგიამ განაცხადა, მასიმო „იდეალური საყვარელი“ იყოო.

საინტერესო ისაა, თუ რას უზამს ლამაზმანი თავის სვირინგს Massimo per sempre („მასიმო სამუდამოდ!“ძ, სხეულის ინტიმური ადგილები რომ დაუმშვენებია? ვარიანტი სამია: ან ტატუ უნდა ამოაშლევინოს, ან გადააკეთოს, ანდა სხვა მასიმო გაიჩინოს. არის კიდევ ერთი ვარიანტიც — ფოტოსესიებზე აღარ გაშიშვლდეს, მაგრამ სამწუხარო ისაა, რომ კატრინელას სხვა არაფრის გაკეთება შეუძლია.

◎ აშკარა, დაუჯერებელი

როცა სიცოცხლე იმარჯვებს

ეს პატარა გოგონა შვიდი წლის ელი ჩალისია ექსეს საგრაფოდან, ის ფეხბურთის მოყვარულია და სკოლის გუნდში თამაშობს. ეს, აბა, რა გასაკვირი უნდა ყოფილიყო, თუ არა ერთი გარემოება — პატარა გოგოს ნაწილობრივ ამპუტირებული აქვს ორივე ფეხი და ორივე ხელიც, რაც 2005 წელს გაკეთდა, როდესაც მას მენინგიტის შემდეგ სეფსისი განუვითარდა.

გოგონა კიდურების გარეშე ცხოვრებას შეეგუა. რაშიც მას ტყუპისცალი სოფი და მთელი ოჯახი ეხმარება. უფრო მეტიც, როცა გაირკვა, რომ ელის არ გამოადგა ჩვეულებრივი პროთეზები, მასში ანთების პროცესებს რომ იწვევდა, გულკეთილმა ხალხმა მისთვის 10 ათასი ევრო შეაგროვა და განსაკუთრებით მსუბუქი პროთეზები შეუძინეს. სწორედ ისეთი, სახელგანთქმული მორბენალი ამპუტანტი ოსკარ პისტორიუსი რომ იყენებს. „ჩვენ ამაზე ვერც კი ვიფიქრებდით“, — თქვა გოგონას დედამ, — ელი არაჩვეულებრივი და შესანიშნავი ბავშვია. მას პრობლემები არა აქვს ფეხბურთის მინდორზე. მისი საყვარელი კლუბია „არსენალი“. ელი ყველა მის მატჩს უყურებს მამასთან ერთად.

ნარკომანია

ცივილიზაციების დამაქცევარი

რუსეთის ნარკოტიკების ბრუნვაზე კონტროლის ფედერალური სამსახურის (ნბკფს) უფროსის ვიქტორ ივანოვის განცხადებით, სადღეისოდ ქვეყანაში 2 მილიონი მარტო რეგისტრირებული ნარკომანია, რომელთაგან 85-90 პროცენტი ავღანურ ჰეროინზეა „შემჯდარი“, დანარჩენები კი სინთეტიკურ ნარკოტიკებს მოიხმარენ.

ყოველ დღე-ღამეში მარტო ავღანური ჰეროინის მოხმარებისგან 82 ახალგაზრდა რუსეთელი იღუპება, რაც წელიწადში 30 ათას გარდაცვლილს ნიშნავს. ეს საგანგაშო ციფრი იმაზე ორჯერ დიდია, ვიდრე ავღანეთში ათწლიანი ომის განმავლობაში ყოფილი საბჭოთა კავშირის დაღუპულ ჯარისკაცთა რიცხვი! მაგრამ საქმე ისაა, რომ ეს მხოლოდ სტატისტიკურად ამ გრაფით აღნუსხული სიკვდილებია, მაგრამ თუკი დაბანგული ნარკომანი დაიხრჩო, მანქანამ გაიტანა, ანდა ფანჯრიდან გადახტა, ის ამ სავალალო სტატისტიკაში აღარ ხვდება.

ბოლო წლების მანძილზე ნარკომანთა რიცხვმა საოცრად მოიმატა. დღესდღეობით რუსეთში ყოველ დღე-ღამეში 250 ახალგაზრდა ნარკომანი ხდება – ეს მონაცემები ვიქტორ ივანოვის წიგნში „ავღანური კვანძია“ მოყვანილი.

თავად ვიქტორ ივანოვი აცხადებს, რომ ამჟამად წლის განმავლობაში ავღანეთიდან რუსეთში 10 მილიარდი ერთჯერადი დოზა ჰეროინი შეაქვთ კონტრაბანდით. გაყიდული ნარკოტიკით მიღებული თანხა 100 მილიარდ (!ძ დოლარს უდრის. ამ თანხიდან ავღანეთში მხოლოდ 4 მილიარდი რჩება, დანარჩენი კი უცხოელი „ბარიგების“ ნადავლია. ორგანიზაცია „თალიბანი“ ნარკოტიკების ვაჭრობით წელიწადში 155 მილიონ დოლარს იღებს.

გარდა ჰეროინისა, უდიდეს საფრთხეს ასევე კოდეინის შემცველი აბები წარმოადგენენ. ყოველწლიურად ქვეყანა 10 ტონა კოდეინის შემცველ აბებს ყიდულობს. აღსანიშნავია, რომ ნარკოტიკული ზემოქმედების მხრივ კოდეინი ყველა თვისებით ჰეროინის ადეკვატურია, ახალგაზრდობაც მას იმის გამოც ეტანება, რომ მისი შემცვლელი აბები თავისუფალ გაყიდვაშია.

მაგრამ უნდა ითქვას, რომ თავად ავღანელები, რომელთა 27-მილიონიანი მოსახლეობიდან დაახლოებით 3 მილიონი ყაყაჩოს მოყვანას მისდევს, იმიტომ რომ ქვეყანაში, ფაქტობრივად, გარდა ნარკოტიკებისა, სხვა წარმოება არ არის და რაშიც კაცი სეზონში 70 დოლარს იღებს, თავადაც გაუბედურებულია ამ საშინელი სენით. ამერიკელმა სპეციალისტებმა, მათ შორის ტოქსიკოლოგებმა, სათანადო გამოკვლევა ჩაატარეს, რომლის შედეგები შოკის მომგვრელი აღმოჩნდა: **თურმე ავღანეთის მოზარდთა მთელი თაობა განწირული ყოფილა! ყველა ბავშვი (მათ შორის თოთოც!), ოპიუმის პასიური მომხმარებელია. ამის მიზეზი ისაა, რომ უფროსები ყველგან ან ოპიუმს ამუშავებენ, ან ეწევიან, ბავშვები კი ამ ჰაერს ისუნთქავენ!**

ტოქსიკოლოგმა ჯეინ სმიტმა 10 წლის ავღანელ გოგონას სისხლში მორფინის შემცველობაზე ანალიზი აუღო და აღმოჩნდა, რომ ბავშვს ორგანიზმში იმდენივე ნარკოტიკი ჰქონდა, რამდენიც ჩამოყალიბებულ ნარკომანს აქვს ხოლმე. თანაც ეს იმის მიუხედავად, რომ გოგონას ნარკოტიკი არასდროს არც კი გაუსინჯავს. მაგრამ, მთელი უბედურება ისაა, რომ როცა იგი გაიზრდება, მას აუცილებლად ნარკოტიკისადმი ლტოლვა გაუჩნდება, რადგან მისგან დამოკიდებულება ორგანიზმში უკვე ჩამოყალიბდა. ნარკოტიკებისადმი დამოკიდებულება გოგონამ წინაპრების გენებთან და ავღანური გარემოდან (ჰაერიდან და საკვებიდანძ მიიღო. მთელი იქაური არემარე ნარკოტიკებითაა გაჟღენთილი.

„ოპიუმის ნარკოტიკულ საშუალებად გამოყენება თავდაპირველად არა ჩინეთში დაიწყეს, როგორც ეს ბევრს ჰგონია, არამედ ძველ ეგვიპტეში, მოგვიანებით ეს ჩვეულება არაბებმაც გადაიღეს, – წერს ჟურნალი „მეცნიერება და რელიგია“. – ირანში მას პატარ-პატარა ბურთულაკებად დამრგვალებულს ყლაპავდნენ. ოპიუმი ამცირებს შიმშილის გრძნობას, ამიტომ რამაზანის მარხვის დროს, როცა ჭამა და სმა მხოლოდ ღამეა ნებადართული, მას აქტიურად ხმარობდნენ. დღის განმავლობაში მარხვის დამცველები შიმშილს თავს ოპიუმის მიღებით აღწევდნენ...“

მთელი მსოფლიოს მეცნიერები ცდილობენ იმის გარკვევას, თუ რამ დაღუპა მაიას უდიდესი ცივილიზაცია. ახლა ყველაზე მეტად პოპულარული თეორიისა, რომ ისინი კოკაინმა დაღუპა! აღმოჩნდა, რომ ყველა გადაშენებული ან დაუძლურებული ცივილიზაცია ნარკოტიკების გავრცელების ზონებში ცხოვრობდა!..

დალი ხუნდაძე

გურამ ქარქაშაძის გახსენება

ღირსეული კაცი!

მისი უეცარი, ტრაგიკული გარდაცვალება შოკის მომგვრელი იყო ყველა ჩვენგანისთვის. თუმცა, ამქვეყნიურ ცხოვრებას ნაადრევად განერიდა, მის სახელს სიკვდილი არ უწერია, რადგან ეს ახალგაზრდა კაცი კვლავაც მზად იყო, ბევრი სასიკეთო საქმე ეკეთებინა. სანუკვარი სამშობლოსთვის, ნაცნობ-უცნობებისთვის. ძნელად თუ შეხვდებით ადამიანს, რომელსაც საკმაო ძალაუფლება უპყრია ხელთ და ეს უპირატესობა მისთვის მხოლოდ სიკეთის ქმნის იარაღად ქცეულიყოს, საოცრად გულმოწყალეს ყოველთვის ახსოვდა და ყველაფერზე წინ აყენებდა ადამიანს, მის მომავალს...

გურამს მოცალეობის ჟამს (თუმცა დროის დეფიციტს ყოველთვის განიცდიდაძ ძალიან უყვარდა მეგობრებთან დროსტარება, მისთვის ქართული ხალხური სიმღერა სუსტი ადგილი იყო. მახსოვს, როცა გენერლის საპატიო ჩინი მიანიჭეს, მიგვიწვია მშობლიურ სოფელ ღვანკითში.

შესანიშნავ სადღესასწაულო სუფრას, სხვებთან ერთად მისი მგალობელი ძმებიც ამშვენებდნენ. მილოცვებითა და ლხინით უზომოდ ნასიამოვნებმა „განცხადება“ გააკეთა, ოღონდ სიმღერა მასწავლეთ და მსურველს დიდი სიამოვნებით გადავულოცავ გენერლობასო, იხუმრა. ბ-ნო გენერალო, მზად ვართ გემსახუროთ ყოველგვარი მსხვერპლის გაღების გარეშეო, ვუპასუხეთ ჩვენ.

გავიდა ერთი-ორი თვე და ბატონ გურამს სამსახურში ვეწვიე, მიმიღო,მაგრამ მისთვის ჩვეული „გემრიელი“ ღიმილის გარეშე, შევწუხდი, ასეთ შეხვედრას არ მოველოდი, ცოტა ხნის უხერხული სიჩუმის შემდეგ დავიწყე: ბატონო გენერალო... გურამმა ხელის მკვეთრი მოძრაობით შემაჩერა და მომიგო, ბატონო გენერალო! ბატონო გენერალო! სად გაქრა თქვენი დანაპირები, სიმღერას გასწავლითო! თავდახრილმა დარცხვენით ვუპასუხე, ბატონო გენერალო, ოღონდ მაგას ნუ დამავალებთ და ერთი პატარა ვარსკვლავი რომ გაქვთ სამხრეებზე, ორ უფრო დიდ ვარსკვლავს დაგიმატებთ, ამას უფრო ადვილად შევძლებმეთქი. გურამი უცებ მოწყდა სავარძელს, ხელი ხელს შემოჰკრა და კარგა ხანს გულიანად იცინა, შემდეგ ისევ სერიოზული გამომეტყველება მიიღო, შემომხედა და დასძინა, აბა სხვას რას უნდა მოელოდეს კაცი გურულებისგანო... (იმ დროს ბ-ნი ედუარდ შევარდნაძე პრეზიდენტი გახლდათძ SOS!!!

ჩვენო გურამ, შენ უკვე შეერთებიხარ მარადისობას და, გვწამს, იქიდან ადევნებ თვალს ოჯახს, მოკეთეებს და გვლოცავ სიყვარულით. ძალიან აკლია შენნაირი დიდბუნებოვანი დარაჯი ყველა ჩვენგანს, შენს სამშობლოს. გჯეროდეს, ყოველი შენი გახსენება შენეული სიყვარულითაა გასხივოსნებული.

დიდი სინანულითა და სიყვარულით მუდამ შენს სულზე მლოცველი

ჯემალ ჭკუასელი

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ჩვენი გაზეთის ერთ-ერთი ყოფილი ხელმძღვანელის ვახტანგ ქარუმიძის ქალიშვილი

მარინე ვახტანგის ასული ქარუმიძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ჩვენი კარაბადინი

ქრონიკული მხნეობის რეცეპტი

ყოველ ჩვენგანს აქვს მარაგში რეცეპტი ცხოვრების ყველა შემთხვევისთვის: გემრიელი ვახშმის მომზადებით დაწყებული და მნიშვნელოვანი მოლაპარაკებით დამთავრებული. იქნებ ღირდეს კიდევ ერთი რეცეპტი შევიძინოთ: როგორ ავიცილოთ თავიდან დაღლილობის მუდმივი გრძნობა?

დაღლილობა დაღლილობისგან განსხვავდება

დაღლილობა ორგანიზმის ბუნებრივი რეაქციაა გადატვირთვაზე. საკმარისია დავისვენოთ, რომ ძალები აღდგეს. მაგრამ ხდება ხოლმე, რომ დასვენების შემდეგ მოდუნება არ გადის, ნებისმიერი სამუშაო კი სწრაფად გვქანცავს და იწვევს გაღიზიანებას. ასეთ შემთხვევაში შეიძლება ქრონიკულ დაღლილობაზე ვილაპარაკოთ. ორგანიზმმა ამოწურა ენერგიის მარაგი და ველარ უმკლავდება დატვირთვებს, მას სჭირდება დახმარება.

ყავა შემდეგისთვის გადავდოთ

ჩვენ შევეჩვიეთ, რომ მოქანცვის დროს გავმხნევდეთ ყავით. მაგრამ ქრონიკული დაღლილობის დროს უმჯობესია შეხვედრა საყვარელ სასმელთან გადავდოთ. საქმე ისაა, რომ კოფეინი მხოლოდ ცოტა ხნით გვიზრდის შრომისუნარიანობას. რამდენიმე საათის შემდეგ დაღლილობა გვიბრუნდება, ვინაიდან ყავა აიძულებს ორგანიზმს, გამოიყენოს ენერგიის რეზერვები, და არ აღადგენს მას. მაგრამ ენერგია ხომ ისედაც ნულზეა!

დაღლილობის ბუნებრივი მტერი

სად მოვიპოვოთ ენერგია? ჩვენ მას ვღებულობთ მხოლოდ საკვებიდან. უჯრედებისთვის ხელმისაწვდომი რომ გახდეს პროდუქტებში არსებული ენერგია, საჭიროა ფერმენტები და სხვა ნივთიერებანი, რომელთა შორისაც მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ამინომჟავა L-კარნიტინი. ის ხელს უწყობს ცხიმებიდან ენერგიის ამოღებას.

L-კარნიტინის წყაროები

L -კარნიტინი ყველაზე მეტი ხორცსა და ზღვის პროდუქტებშია. სწორედ მათგან უნდა მივიღოთ ჩვენთვის აუცილებელი L-კარნიტინი. მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩვენი რაციონის თავისებურებათა გამო ეს არ ხდება. შემდეგ წარმოიქმნება მისი ნაკლებობა. გაზრდილი დატვირთვის დროს არა მხოლოდ ფიზიკური, არამედ ინტელექტუალურისაც

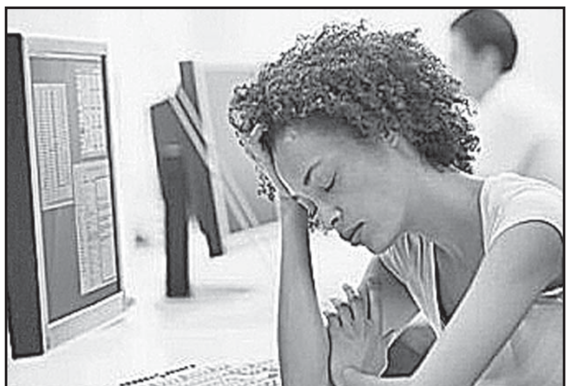

– ის უფრო მეტია საჭირო. რა უნდა გავაკეთოთ?

L-კარნიტინის ეფექტიანი და უსაფრთხო წყაროა პრეპარატი კარნიტონი. ცხიმებისგან ენერგიის მიღების პროცესში მონაწილეობის წყალობით ის აუმჯობესებს ენერგიის ცვლას და გვეხმარება თავი გავართვათ გაზრდილ დატვირთვას. კარნიტონის ერთი აბი დღეში დაგეხმარებათ დაივიწყოთ დაღლილობა!

ინფორმაცია

თბილისის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლეს სახელწოდება ეცვლება

თბილისის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლეს სახელწოდება ეცვლება და ის თბილისის მერიის ბალანსიდან სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტროს ბალანსზე გადადის. ამის შესახებ განცხადება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე ქრისტიან-დემოკრატების წევრმა ლევან ვეფხვაძემ გააკეთა.

ვეფხვაძე ხელისუფლებისგან მოითხოვს, განმარტონ, რატომ ეცვლება მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლეს სახელი და რატომ უნდა ეწოდოს მას ახალგაზრდობის სახლი, რატომ გადადის ის სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტროს ბალანსზე და არა განათლების სამინისტროს ხელში.

ვეფხვაძემ უმრავლესობას ისიც შეახსენა, რომ ხელისუფლება „ვარდების რევოლუციიდან“ ერთ წელში სწორედ მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლეს „მიადგა“, თუმცა, მაშინ საკუთარი მიზნების განხორციელება ვერ შესძლო.

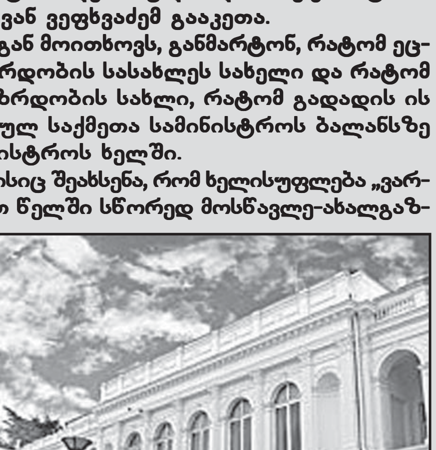

ოპოზიციონერ ვიცე-სპიკერს აინტერესებს, ამჟამინდელი გადაწვეტილება არის თუ არა გაგრძელება იმ მცდელობებისა, რაც 2004 წელს იყო.

ინტერპრესნიუსი

◉ სულიერება

წმინდა დიდმოწამე გიორგი

23 ნოემბერს საქართველოს წმინდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია დღესასწაულობს დიდმოწამე გიორგის ბორბალზე წამების დღეს.

...გადმოცემის მიხედვით, გიორგობის დღესასწაული ქართველთა განმანათლებელს, წმინდა მოციქულთა სწორ ნინოს დაუდგენია.

დიდმოწამე გიორგი საქართველოს განსაკუთრებული მფარველია. ისტორიიდან ცნობილია, რომ წმინდა გიორგი ხილულადაც იბრძოდა ქართველთა ლაშქარში...

საქართველოში ეკლესიების უმეტესი ნაწილი დიდმოწამე გიორგის სახელზეა აგებული.

წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგობა საქართველოში, რომელიც წმინდანის სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასწაულთან იყო დაკავშირებული.

ხალხურ მეტყველებაში შემორჩენილია 365 წმინდა გიორგის სახელით დალოცვა...

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსი, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი ილია II ბრძანებს: **„...ვიდრე დედამიწა არსებობს, ბრძოლა კეთილსა და ბოროტებას შორის ყოველთვის იყო და იქნება; ერთადერთი ძალა, რომელიც ადამიანს, ერს, ქვეყანას ამ ბრძოლის დროს შეეწევა, ღვთის ძალა და მადლია. დიდმოწამე გიორგი სისხლით რომ იცლებოდა, მოესმა ხმა უფლისა ჩუენისა იესო ქრისტესი: „ნუ გეშინინ, გიორგი, მე შენთანა ვარ!“**

დღევანდელ დღესასწაულს განსაკუთრებული ზეიმით აღნიშნავენ ქაშუეთის დიდმოწამე გიორგის სახელობის ტაძარში.

გიული ლიპარტია

◉ დაიჯესტი

დრეს-კოდის სათავე

ლეღვის იყო ის თუ რომელიმე სხვა ხის, ამას არსებითი მნიშვნელობა არა აქვს, მთავარია ის, რომ, როგორც ჩანს, ფოთოლი ადამიანის პირველი სამოსელი იყო... მას შემდეგ უამრავმა დრომ ჩაიარა და, შესაბამისად, სამოსელიც შეიცვალა, მისი ფასონიც, ფასიც, მასალაც, ერთი სიტყვით ყველაფერი. კერძოდ, მსოფლიოში ყველაზე ძვირიანი კოსტიუმი – ესაა ამერიკელი კოსმონავტების კომბინეზონი, რომელიც 9 მილიონი დოლარი ღირს; იტალიაში „გონიერი სამოსელი“ გამოუშვეს, რომელიც თავის მფლობელის მოძრაობის შესახებ ინფორმაციას გადასცემს, მას ელექტროკარდიოგრამას უღებს და სიცხესაც უზომავს. ტანსაცმელი დენგამტარი ფოლადის ძაფებისგანაა შეკერილი, რომლებშიც სენსორებია ჩადგმული და ბამბის ძაფებშია შეძსოვილი; ძალიან ვიწრო შარვალი თეძოებში სისხლის მიმოქცევას არღვევს და ნერვების დისფუნქციას იწვევს; მეხანძრეების, შემდუღებლების, მებადურებისა და კიდევ რამდენიმე ექსტრემალური პროფესიის ხალხისთვის ტანსაცმელს სპეციალური ცეცხლგამძლე, წყალგაუმტარი, ქარდამცავი ქსოვილებიდან კერავენ; სპორტული ტანსაცმლის „მსუნთქავი“ ქსოვილები შიგნით წყალს არ ატარებენ, გარეთ დაგროვილი ტენი გამოყავთ და სითბოს ინარჩუნებენ; ბავშვის ტანსაცმელი სულ 200 წლის წინათ გაჩნდა. მანამდე კი ბავშვებს იმავე ფასონის სამოსელს აცმევდნენ, რასაც უფროსები ატარებდნენ; მავნე ულტრაიისფერი გამოსხივების ნაწილის შეკავება ტანსაცმელს შეუძლია. მცდარია გავრცელებული აზრი იმის შესახებ, რომ მუქი ფერის მკვრივი ქსოვილები ღია ფერის თხელ ქსოვილებზე კანს მავნე გამოსხივებისგან ნაკლებად იცავენ; თხელ ტანსაცმლის რამდენიმე ფენა სიცივისგან ერთ სქელ ფენაზე უკეთ იცავს; კაპიუშონები მხედველობის არეს ორჯერ უფრო ამცირებენ, რის გამო მათი მფლობელი ხშირად ავტოსაგზაო შემთხვევებში ყვებიან; XIV საუკუნის ინგლისში კოსტიუმს მფლობელის გემოვნება ან სტილი კი არა, არამედ... კანონი განსაზღვრავდა. თუკი კაცი ისეთ კოსტიუმს ჩაიცვამდა, რომლის ჩაცმის უფლება მხოლოდ საზოგადოებრივ იერარქიაში მასზე უფრო მაღლა მდგომებს ეკუთვნოდათ, მას აჯარიმებდნენ, ხოლო „უკანონო“ სამოსელს ჩამოართმევდნენ. ასეთია თანამედროვე მოვლენის საწყისი, რომელიც მთელ მსოფლიოში „დრეს-კოდის“ სახელითაა ცნობილი.

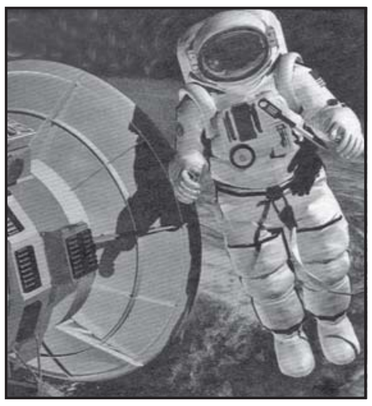

მკურნალი შერმანი

სნეულ ბავშვთა მკურნალობისას, სადაც კი ეს შესაძლებელია, ცხოველთა დახმარებას მსოფლიოს ფაქტობრივად ყველა მოწინავე სამედიცინო ცენტრში მიმართავენ. ცოტა ხნის წინათ, შეზღუდული უნარის მქონე ბავშვებისა და მოზარდების სტავროპოლის სარეაბილიტაციო ცენტრში ძაღლების დახმარებით მკურნალობის, ანუ კანის თერაპიის ტესტური მეთოდი დანერგეს. არის პირველი შედეგიც: ცერებრალური დამბლით დაავადებული ბავშვი, რომლის ფეხზე წამოყენების ვერც ერთმა ტრადიციულმა მეთოდმა ვერ გაჭრა, წამოდგა და პირველი ნაბიჯები სწორედ ძაღლს გამოდევნებულმა გადადგა. მისმა „მკურნალმა“, შვიდი წლის შელტიმ (შოტლანდიური ნაგაზის კოლის ერთ-ერთი ნაირსახეობა – **რედ.**) შერმანმა საგანგებო წვრთნა გაიარა.

კატა-ძაღლობანა

მტაცებელ ცხოველთა და მათ „საკვებთა“ დამეგობრების შემთხვევები ბუნებაში მართალია ძალიან იშვიათია, მაგრამ დოკუმენტურად დადგენილი არაერთი შემთხვევაა. მაგალითად, „ნეიშნელ ჯეოგრაფიკის“ ჟურნალისტებმა გადაიღეს ძუ ლომისა და რამდენიმე კვირის ანტილოპის ხბოს „დედა-შვილური“ ურთიერთობა. მაგრამ, ცხადია, უფრო მეტად მსგავსი შემთხვევები ზოოპარკებში ხდება.

ნოვოსიბირსკის ზოოპარკში ახალგაზრდა მამალი მელიის გალიაში „სადილის რანგში“ მოხვდა, მაგრამ მელაკუდას ის „მოეწონა“ და რამდენიმე თვე ერთად მშვიდობიანად იცხოვრეს, ვიდრე გალიაში ხვადი არ შეასახლეს, რომელმაც მამალს „დანიშნულებისამებრ გაყენება“ დაუპირა. მაშინ „მეგობრები“ ერთმანეთს დააცილეს.

ისე კი, კაცმა რომ თქვას, ერთმანეთის მიმართ „ანტაგონისტურად“ განწყობილ ცხოველთა ჯიშების მეგობრობის კარგი მაგალითია, ვთქვათ, ერთ ოჯახში მცხოვრები კატები და ძაღლები, თუმცა თუ ერთმანეთს წაეკიდნენ, პატრონს ურჩევნია სახლიდან წავიდეს...

მილოცვა

შოთა შარაშენიძე – 90

საქართველოს დამსახურებული მასწავლებელი, ომისა და შრომის ვეტერანი შოთა შარაშენიძე 90 წლისაა. იგი დღესაც შემართებით თესავს სიკეთესა და სიყვარულს. შვილები მარიზა და რამაზი, შვილიშვილები ხათუნა, ნიკოლოზი, გიგა, თამუნა, შვილთაშვილები მარიამი, ნინო, ქეთევანი, მარიამი, შოთიკო, ანამარია ყველაფერს აკეთებენ შოთას სიცოცხლის გახანგრძლივებისთვის.

ვუსურვებთ ბატონ შოთას ხანგრძლივ სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას და ბედნიერებას.

მამია სულაბერიძე,
ეკონომიკის მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი,
ეროვნულ და სოციალურ ურთიერთობათა აკადემიის აკადემიკოსი,

ჯემალ კაცაძე,
სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყოფილი ლექტორი,
პოლიტოლოგი.

განცხადება

ვიმუშავებ ძიძად სკოლის ასაკის ბავშვთან, შევასწავლი ინგლისურს და სხვა საგნებს.
ტელ: 239-30-05, 593 660-226. მარინა

მოვუვლი მოხუცებულს, შევასრულებ ექთნის მოვალეობას და საოჯახო საქმეს.
ტელ: 239-30-05, 593 660-226. მარინა

◉ ანეკდოტები

– ბატონებო, შემთხვევით ძველი, დახეული ფეხსაცმელი ხომ არ გაქვთ? – ეხვეწება მათხოვარი გამვლელებს.

– კი, მაგრამ, რად გინდა დახეული ფეხსაცმელი, შენ ხომ ახალი ბოტასები გაცვია? – გაკვირვებით ეუბნება ერთი მათგანი.

– ჰოდა, სწორედ ეს აფუჭებს საერთო სურათს.

* * *

– რამდენი წლისა ხართ? – ეკითხებიან ქორწინების სახლში სასიძოს.

– ოცდაორის.

– საპატარძლო რამდენისაა?

– თხუთმეტის.

– მერე ადრე არ არის მაგის გათხოვება?

– ეს ამ კაცს ჰკითხეთ, თოფით რომ გვადგას თავზე.

* * *

მაინც რა ბედი აქვთ ქალებს! წყნარად იმუშავებენ სამსახურში, დაბრუნდებიან სახლში, აუჩქარებლად მოამზადებენ სადილს, დარეცხავენ ჭურჭელს, თეთრეულს, ბავშვებისგან გაკვეთილებს ჩაიბარებენ და უდარდელად დაიძინებენ. ჩვენ, მამაკაცები, კი მუდამ ყელამდე პრობლემებში ვართ ჩაფლული: პოლიტიკა, სპორტი, არაყი... წესიერად ვერც მოეშვები და ვერც დაისვენებ.

* * *

ტურისტი პატარა ესპანურ ქალაქში გიდს მიმართავს:

– რა ხდება? რამ გაახარა ასე ყველა აქაური? ყველა იცინის, ერთმანეთს კოცნიან, რაღაცას ულოცავენ, ფეიერვერკი, ცეკვა-თამაში და ეს საოცარი ესპანური ღვინო! ეტყობა, რაღაც დღესასწაულია და მე კი მივდივარ! ხომ არ დავრჩე ორი დღით მაინც?

– არა, არა, არავითარ შემთხვევაში! ძალიან გთხოვთ, ნუ შეწუხდებით, ისინი თქვენ გაცილებენ. უბრალოდ თქვენ აქედან მიმავალი ბოლო რუსი ტურისტი ხართ!

◉ კადრი

გაზეთის შემდეგი ნომერი გამოვა პარასკევს, 25 ნოემბერს

ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკაიას) ქ. 19
ინდექსი 66434

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ (დავით აღმაშენებლის 150. ტ: 599 79-76-79)
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20)

მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი
299-62-77;
599 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი 599 53-76-16;
რუსლან რუსია 599 17-21-21;
სპარტაკ ძოწულია 599 36-00-35
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე 514 33-33-24